

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona

VIDEKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK.

5 sorban heti egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fill.

Arad, 1907.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut. 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Arad, 1907.

Péntek, február 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Tervek koporsóinál.
- A munkástörvényt megszavazták.
- A felsőbb leányiskola ügye.
- A tanítók fizetésrendezése.
- Részvényesek keresete a törvényszék előtt.
- Biblia és szerelem.
- Szerelem után — szanatórium.
- A törvénytelen gyermek.
- A részletülzet csödjé.
- Tragédia a mulatuban.
- A rendelkezési alap titkaiból.
- Aktuális emberek.
- Tárca: Ellenméreg. Írta: Rudyard Kipling.

Tervek koporsóinál.

Arad, február 21.

Peretsenyi Nagy László, valaha Arad-vármegyének hihetetlenül szapora versesztargályosa, egyik ünnepi rigmusában ezt pengette ki: „Még fent leszen Arad, hire örökre marad.“ Valljuk mi is ezen bókvera tartalmát. Bizony örökös hire lesz ennek a városnak. Csak az a kérdés, hogy minek révén? Bizony az ipara, a kultúrája, fejlődése révén alig. Hanem a felsülései után, amelyek egyformán derülésre szolgálhatnak okot mindenkinek, aki Arad dolgai után érdeklődik.

Csalódásokban, hű tervezgetésekben eltöltött évtizedek után most belefogódzott valamibe. Nem volt nagy dolog, mi mégis sokra értékeltük. Amikor Apponyi Albert, vallás- és közoktatásügyi miniszter Aradon járt, megígérte, hogy a város állami felsőbb leányiskolát kap. Komoly, határozott

ígéret volt, nem amolyan Wekerle-szerű, amelynél már az ígéret pillanatában lehet tudni, hogy nem lesz belőle semmi. De ezt határozottan ígérték s a körülmények, amelyek között az ígéret történt, olyanok voltak, hogy az ígéretet készpénznek lehetett venni. Ugy voltunk értesülve, hogy az állam Egerben megszünteti a maga felsőbb leányiskoláját, mert nem akar az érseki felsőbb leányiskolának ildomtalan konkurenciát csinálni. Vártuk, hogy megbecsüljük az első adományt, amelyet az állam Aradnak juttat, mint a hogy a cigány ráfuj az első forintra, amelyet a vásáron keresett. És most itt következik az ugynevezett aradi fordulat. Az aradi fordulat, amelyet a mi városunkról neveztek el, a dolgoknak és terveknek olyan változása, amelytől fogva bizonyos, hogy a dologból nem lesz semmi. Jött a városhoz a miniszter leirata, hogy az állam ugyan ad támogatást a felsőbb leányiskolára, de hát azt a város csinálja maga meg. Magyarul: kaparj kurta, neked is lesz! Ez lett az ígéretből.

S bekövetkezett az aradi fordulat a tűzérkaszánya dolgában. Annyira blamirozta magát ebben a város, hogy nem lepne meg, ha hatóságilag tiltanák el a tűzérkaszánya emlegetését. A város telket vett, sőt lázas sietséggel tépte ki a szőlőveszszőket a telkekből, hogy mire megjön a tűzérkaszánya — hipp, hopp! — egyszerre odatebessék. Müller Károly és Vargass János pedig olyan impressziókkal jöttek tegnap haza, hogy egyhamar nem

fogják zsindelyezni az aradi tűzérkaszánya tetejét. Meglep ez? Dehogya. Az egész tűzérkaszánya felsülésben már csak az az egy gondolat bántja a várost: legalább a szőlőveszszőket ne irtották volna ki, hogy a kaszánya-telek szüretje vigasztalhatná az elmaradt tűzérékért! . . .

És ez így van, — a hogy közhelyyel mondják — az egész vonalon. Az újságok, e fölött való kesergésükben, kifogtak a város jelzéből. Volt: A mellőzött Arad. A hamupipőke-város. A csalódások városa. Az éhes város. A mostoha gyermek. És így tovább. Mi már csak egygyel toldjuk meg. Peretsenyi László verse nyomán elveszük egy másik város titulását: a híros város. Nem Kecskemét az, hanem Arad, amely nem sühet föl elégszer, hogy újabb fölsüléseknek ne legyen kitéve. A miniszteriumokban a humoros akták közé tartoznak az aradi ügyek. A komoly föliratok, amelyek ez, azt követelnek a városnak, hangoztatják az állam jóakaratahoz való jogot, biznak a kormány méltányosságában és igazságérzetében; milyen mulatságosan hosszú arcot vágnak az aradiak, mire az ilyen akták az eliotézéssel kerülnek vissza!

S most újra tevez, tervez a javíthatatlan város. (Ezzel is több jelzője van.) Westinghouse-gyárat akar. A polgármesterét kiküldi Párisba, hogy a vállalkozókat lekösse. Azután a kormányt is megkéri: adja meg az államsegélyt a Westinghouse-gyárnak. Azon áll most már az egész dolog. Vajjon azok a nem aradiak,

Ellenméreg.

Írta: Kipling Rudyard.

A házasetben mindig beáll bizonyos ellenhatás, néha hevesen, néha csak gyengén, de előbb utóbb bekövetkezik, ezt a csapkodó hullámot mindkét félnek el kell szenvednie, ha élete hátralevő részében jó vízben akarja hajóját előbbre kormányozni.

A Cusack-Bremmil-ék esetében ez a reakció nem következett be előbb, mint házasságuk harmadik évében. Bárha Bremmil valamikor — a maga idejében — a félrelépésekre igen hajlandó volt, kitűnő férjnek bizonyult mindaddig, míg gyermekük meghalt. Bremmilné feketébe öltözött, lesóványodott és gyászolt, mintha a teremtetést összetartó kapcsok hullottak volna szét. Talán kötelessége is lett volna őt férjének vigasztalnia. Meg is kísérlette, — úgy gondolom — de minél inkább vigasztalta, annál buskomorabb lett Bremmilné és annál kellemből érezte magát Bremmil. Az egészben az volt, hogy egy kis felfrissítésre volt szükségük. És ebben részesültek is. Bremmilné ma talán nevet a történeteken, de akkor egy csepp kedve sem volt rajta mulatni.

Ugyanis megjelent a láthatáron Hauksbee asszony és a hol ő fellépett, ott a legnagyobb valószínűség szerint zivatar készült. Simlában a „vészmadár“ melléknevet kapta, erre — a mit csak magam láttam — 5 ször rá is szolgált. Alacsony, barna, vékony, majdnem sovány asszony — élénk nagy ibolyakék szemmel —

csupa szeretetreméltóság. Elég volt annyi, hogy a délutáni társas teánál valaki a nevét emlegesse, az összes hölgyek felugráltak és — nos — nem neveztek éppen angyalnak. Szelleme sebb, ravaszabb, ragyogóbb volt mint nemének javarésze, de emellett egy démon, telve gonoszsgal és kárörömmel. Egyébként ha akart, tudott jó is lenni, még a saját nemével szemben is. De ez megint más lapra tartozik.

Bremmil, gyermekének halála és a reakcióvetkező nagy szomorúság után igen sok időt töltött a házon kívül és Hauksbee asszony magához fűzte őt. Ez az asszony egyáltalán nem talált gyönyörűséget abban, hogy foglyait rejtegesse. Sőt, *coram publico* fűzte őt magához és látta, hogy ezt a közönség is látja. Bremmil ur kilovagolt, sétált, mulatott azzal az asszonnal, piknikekre ment és villásreggelizett vele, úgy, hogy az emberek felhúzták szemöldöküket s azt mondták, botrány! Bremmilné ellenben otthon ült, nézegette az elhalt gyermek ruháját és sirt az üres bölcső felett. Semmiben sem talált örömet. De eljött hozzá vagy nyolc barát-nője s azok igen körülményesen elmagyarázták neki a helyzetet. Bremmilné nyugodtan hallgatta őket, megköszönte kedvességüket. Nem volt olyan okos, mint Hauksbee asszony, de azért ostoba sem. Tudományát megtartotta magának, férjének pedig egy szót sem szólt arról, amit hallott. Nagyon okos dolog ez így. Férfit kérdőre vonni, vagy miatta sirni, még soha sem volt okos dolog.

Mikor Bremmil otthon ült, — ami nem

fordult elő gyakran felesége iránt kedvesebb volt, mint máskor és evvel elárulta magát. Magára erőszakolta a kedvességet, részint saját lelkiismerete, részint Bremmil asszony megnyugtató végett. Egyik sem sikerült.

Ekkor történt, hogy a szolgálatot tevő szárnysegéd, Lord és Lady Lytton ő excellenciájuk meghagyásából meghívta Mr. és Mrs. Cusack Bremmilt július 26 ára este 9 óra 30 percre az alkirályi palotába. A meghívó bal alsó sarkában az a szó diszlott: *Tánc*.

En nem mehetek — szól Mr. Bremmilné. Igen hamar volna a szegény Flórie halála után . . . de ne tartson téged vissza Tom.

Az asszony ekkor azt mondta, amíg gondolt és Bremmil erre azt válaszolta, hogy ő elmegy, éppen csak hogy ott legyen. Ezzel azonban nem azt gondolta, amit mondott. Bremmilné pedig ezt is nagyon jól tudta. Sejtette — és egy asszony sejtelve néha találóbo, mint a férfi tudása, — hogy férje már régen elhatározta, hogy elmegy és pedig Hauksbee asszonnnyal.

Leült, gondolkodott és latolgatásának eredménye az lett, hogy egy halott gyermek emléke nem ér fel egy élő férj szerelmével. Kieszelt egy tervet és ehhez fűzte minden reményét. Eoben az órában arra a felfedezésre is jutott, hogy Bremmil Tamást alaposan ismeri és ez ismeretre támaszkodva cselekedett azután.

Tom — mondá — én 26-án este Lougmores éknél ebédelek. Jól teszed, ha akkor a klubban étkezel.

Ezzel megkimélte Bremmilt attól a kény-

akik a Westinghouse-ügyet nyomon követik, akik Arad eddigi tapasztalatait és kudarcait ismerik; akik a kormánynak Aradhoz való „jóindulatából” néhány sütetet láttak: nem tartogatják-e már előre mosolyukat, arra az időre, a mikor ebben is bekövetkezik az aradi fordulat, a mikor a kormány jóindulata ezt az ügyet ép úgy agyonüti, mint most elsíratott két halva-szülöttünket: az állami felsőbb leányiskolát és a tűzérkaszárnát?

A munkástörvényt megszavazták.

Leleplezések a bogsáni választásról.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 21.

A képviselőház mai ülésén nevezetes esemény történt. Apponyi Albert gróf kultuszminister benyújtotta az állami és felekezeti tanítók fizetéséről szóló két törvényjavaslatot.

A Ház egyébként részleteiben is teljesen letárgyalta a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslatot, melyet végül nagy éljenzéssel megszavaztak.

Az ülést Hock Jánosnak napirend előtt való felszólalása előzte meg. Brediceanu tegnapi beszédéről megjegyezte, hogy annak európai háttere van s aztán nagyon érdekes leleplezéseket tett a németbogsáni választás korteskedéseiből.

Részletes tudósításunk a következő:

(A bogsáni választásról.)

Justh Gyula elnök bejelenté, hogy Hock János engedelmet kért a napirend előtti felszólalásra.

Hock János: Brediceanu Coriolan tegnapi interpellációjában súlyos vádakot mondott el a németbogsáni választásról. Nem szólna erről, ha nem tudná, hogy Brediceanu tegnapi felszólalásának európai háttere van. Ez a felszólalás összeköttetésben áll azzal a nagyarányú agitációval, melynek az volt a célja, hogy a németbogsáni választást nemzetközi ellenőrzés alá helyezték. (Mozgás.) Hozattak jól fizetett hírlapírókat Romániából és egyéb helyekről, hogy a velük rokonszenvező külföldi sajtóban hangulatot csináljanak a magyar nemzet ellen. Ez

természetesen azzal járt, hogy azok a tisztelt külföldi hírlapíró urak valóságos rémmeséket irtak erről a választásról. De Brediceanu felszólalása is valótlanság volt. A legszárnyalóbb költői képzeletet is megszegyeníti Brediceanu megbokrosodott fantáziája. A bogsáni kerületben éppen a nemzetiségi vezetők voltak azok, akik fekeveszetten izgattak.

Most már a románok vádolnak minket igaztásért, pedig az egész krasszörényi választás a tervszerű izgatások egész színjátéka. Nem igaz, hogy a szegény román paraszt gyűlölettel viseltetik a magyar állameszme ellen. Csak a nemzetiségi ügyvédek, akik már saját népüket kifosztották s most más terepük után vágyódnak, azok lármáznak. A nép nem tudja az igazságot a hazugságoktól megkülönböztetni. Brediceanu azt állítja, hogy a németbogsáni választásra 1000 csendőrt rendeltek ki, holott mindössze 300 csendőrt küldtek a faluba s az utolsó napokban kellett a nemzetiségi izgatások miatt számukat 650-re fölemelni. És ez nagyon helyes intézkedés is volt abban a kerületben, melyben a nemzetiségi színt felgyújtották a kedélyeket. *Börtönviselt embe- reket hoztak idegenből korteskedni* s ezek zöld lombbal, az ifju Románia jelvényével jártak házról-házra izgatni és bolondítani. A pópák keresztel a kezükben keresték fel a népüket s *titkon megesküdtek* őket, hogy csak a „szent ügy” harcosaira szavaznak, egyben *feloldták őket az esetleges hamis eskü következményei alól.*

Buzáth Ferenc: Ezeknek kell kongrua?

Hock János: Ilyen viszonyok természetessé teszik a kivánságot, hogy a nemzetiségi törvényt, mely már elavult, új és a változott viszonyoknak megfelelő törvénnyel kell felcserélni. (Zajos taps és helyeslés.) El kell törölni a nemzetiségi törvényt, (Helyeslés) mely egyik főalapja a nemzetiségi agitációnak. A viszonyok ma nem olyanok, mint negyven évvel ezelőtt voltak. (Eljenzés és taps.)

Ezután Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter benyújtotta a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatokat. Ezekről lapunk más helyén adunk részletes tudósítást.

(A munkásbiztosítás.)

A 101. §-nál

Szterényi József államtitkár: Buzáth tegnapi módosítását elfogadásra ajánlja. Mezőfi módosításának elfogadására szükség nincs, mert a belügyminiszter ugyanis abban a szellemben akarja törvényhozási úton a gyógyszerügyi ügyet rendezni.

Pető Sándor: Kéri a szakasz eredeti szövegének fenntartását. Meg kell adni a lehetőséget, hogy a pénztárak házi gyógyszerárakat kapjanak. Csodálkozik azon, hogy a kereske-

delmi kormány minden módosítást visszautasít, mely a munkások érdekeit szolgálja.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter: Visszautasítja azt a vádat, hogy ő nem képviseli a munkások érdekeit.

Buzáth indítványát elfogadták.

A 111. §-nál

Zakariás János: Azt a módosítást óhajtja, hogy a pénztárak tisztviselői csak magyarul tudó magyar állampolgárok lehessenek.

Ernst Sándor: Ellenzi Zakariás módosítását. A Ház Zakariás módosítását elfogadta.

A 156. szakasznál

Mezőfi Vilmos: Hosszabb beszédet mond a bányatársulások visszaéléseiről és módosítást ajánl, hogy a dohánygyári és bányamunkásokat is vonják be a biztosítás körébe.

Popovics Sándor államtitkár nem fogadhatja el Mezőfi módosítását. A kormány más úton fog gondoskodni a bányamunkásokról. Reméli, hogy az ilyen értelmű törvény minél előbb a Ház elé kerülhet. (Eljenzés.)

Elnök az ülés felfüggeszti.

Szünet után a 157. szakasznál

Gratz Gusztáv: Kéri, hogy az e szakasz értelmében felmerülő vitás kérdések nem az ipartörvényben szabályozott békéltetési eljárás, hanem a sommás eljárás szerint döntenek el.

Pető Sándor: Módosítást ajánl, hogy az iparhatóság ítélete ellen 15 nap alatt lehessen felebbezni a járáshírosághoz.

A Ház a módosítást elfogadja.

A 160. szakasznál Zakariás János két módosítást ajánl, amelyek közül az egyik a magyar nyelvnek a hivatalokban való alkalmazásáról szól.

Szterényi József csupán az egyik módosításhoz járul hozzá, míg a magyar nyelv használatára vonatkozót elvetni kéri, mert az csupán gyengítene a kormánynak álláspontját, mely szerint csak természetes, hogy a hivatalokban *mindenütt kizárólag* az állam hivatalos nyelve érvényesül.

Több felszólalás után a Ház elfogadja a hátralevő szakaszokat, mire

Elnök jelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot részleteiben is megszavazta.

Ezzel az ülés Kossuth Ferenc elnökével véget ért.

TÁVIRATOK.

Az amerikai háború.

New York, febr. 21. A nikaraguai csapatok, a melyek Hondurasba benyomultak, Portello del Espino közelében vereséget szenvedtek. Carcelo tábornok, aki Honduras csapatait vezette, a február 18-iki küzdelemben elesett.

szerűségtől, hogy valami kifogást találjon, hogy a mondott estén Hauksbee asszonynyal ebédhessen. A férfi hálát érzett érte, de azért nyomott volt a hangulata és bűnösnek találta magát, ami nagyon használt az egészségének. Ot órákor Bremmil kilovagolt, fél hatkor pedig egy nagy kosár érkezett Phleps-cégtől, Bremmil asszony címére. A hölgy asszony volt, olyan nő, ki tudta az öltözködés minden csínját-bínját; nem hiába töltött el egy egész hetet avval, hogy elkészítse ruhája tervét, meghagyja, hogy kell azt megvarrni, diszítani, fodrozni, himezni, csipkézni és így tovább. Pompás ruha volt, olyan negyedgyász. Nem könnyű szívvvel fogott hozzá tervének kiviteléhez; de amint a nagy tükrében nézegette magát, elégtlenül mosolygott s azt mondta magáról, hogy életében még sohasem látszott ilyen csinosnak. Magas, karcsu termete, szőke arca is pompásan érvényesült, ha akarta.

A Lougmores éknél eltöltött ebéd után az alkirályi palotába hajtattat s bár kissé elkésve — a bálterembe lépett, ahol nemsokára találkozott férjével, ki Hauksbee asszonynyal a karján lépdelt. A feleség kissé elpirult. Elragadóan szép volt, mikor az urak körülrajongták s egy-egy táncra kérték. Minden táncot eljárt — s kivételével. Az ő és Hauksbee asszony tekintete találkozott egy pillanatra s mindketten tudták, hogy köztük most háború lesz. Hauksbee asszony egy kis hátránnyal lépett a csatába, mert Bremmilt az utóbbi időben zsarnokság alatt tartotta s ez már kezdett zugolódni. Azután Bremmil még sohasem látta feleségét ily szépnak, ily ragyogónak, mint ma. Egy-egy

oszlophoz támaszkodva sokáig is nézett utána, amint táncosa karján mellette elhaladt s minél jobban nézett utána, annál inkább odavolt. Alig tudta elhinni, hogy ő az akisirt szemű asszony, az örökös fekete ruhában, aki még a reggelenél is a kávécsészéjébe könnyez.

Hauksbee asszony mindezeket látta s mindent elkövetett, hogy a férfit varázsa alatt tartsa, de Bremmil már a második keringő után a feleségéhez ment és egy fordulót kért tőle.

— Nagyom sajnálom, de ön már lekészt, Bremmil ur, — felelt hamiskás pillantással. A férj nagyon szivrehatóan kérlelte, végre, mint különös kegyet, neki ígérte az ötödik keringőt. Szerencsére erre szabad volt. Együtt táncolták.

Bremmil tudta, hogy felesége jól táncol de azt sohasem hitte volna, hogy ilyen mestéri módon lejtessen. Még egy keringőt kért, mint kegyet, nem pedig mert ehhez joga volt volna. Erre Bremmil asszony elkérte férje táncrendjét. Odaadta feleségének, de úgy, mint ahogy iskolás gyermek adja oda a tanítónak az eldobott bonbont. Meglehetősen mennyiségű „H” volt benne, azonkívül a szupénál is „H”. Bremmil asszony kicsinylően mosolygott, a 7-es és 9-es mellől kitorlotta a „H”-t s odairta saját nevével, becézé nevét, amit csak ő és férje tudott. Megfenyegette ujjával s azt mondta neki:

— On ostoba, ostoba gyerek.

Hauksbee asszony mindezt látta és — amint később be is vallotta — tudta, hogy a játszmát elvesztette. Bremmil boldegan fogadta el a 7. és 9-et. Végigtáncolták a 7-et, a 9 alatt pedig beültek egy kis pálmásátorba. Hogy

Bremmil ur itt mit mondott s Bremmil asszony mit tett, ahhoz senkinek semmi köze.

Amint a zenekar rázendített a „The Roast Beef of old Englund”-ra, — ami a szünet kezdetét jelezte, mindketten kimentek a terraszra s mialatt Bremmil asszony az öltözőbe ment, Bremmil előhívatta felesége kocsját. Hauksbee asszony elhaladt Bremmil ur mellett s odaszólt:

— On — gondolom — asztalhoz vezet engem, Bremmil ur?

Bremmil elpirult s zavartan nézett maga elé

— Hm, — igen. — Haza kísérem a feleségemet Mrs. Hauksbee. Azt hiszem talán egy kis félreértés van a dologban.

Es minthogy ő férfi volt, úgy beszélt, mintha Hauksbee asszony egyedül lett volna a hibás.

Bremmilné kijött az öltözőből, hattyuprémes belépővel a vállán, fején nagy fehér, ugynevezett „felhővel.” Ragyogóan nézett ki és ehhez joga is volt.

A pár eltűnt az éjszakában, Bremmil lóháton, szorosán felesége kocsjá mellett.

Ekkor Hauksbee asszony — ki egy kissé sápadtnak látszott az erős világításnál — felém fordult:

— Mondhatom önnek, hogy a legostobább, asszony is képes uralkodni egy okos férfi felett. De nagyon okos asszonynak kell lennie, hogy egy ostoba férfin uralkodjék. Ekkor aztán asztalhoz ültünk.

Ferditotta: G.

Részvényesek keresete a törvényszék előtt.

Az Ipar- és Népbank ügye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Lapunk mai számában megírtuk, hogy Adler Andor aradi nagykereskedő keresetet indított az aradi kir. törvényszéknél az *Aradi Ipar- és Népbank* február 3-iki közgyűlésén, hozott határozatok megsemmisítése iránt. Az új részvényesek szavazati jogának megvonása miatt ma ugyanilyen kereset érkezett a törvényszékhez.

Az újabb keresetet Páris Lajos dr. ügyvéd nyújtotta be Várady Gyuláné, dr. Páris Lajosné, Dengel Lajos és Dengel Lajosné részvényesek képviseletében, akik érdekeltségüket nevükre írott és a keresethez csatolt bankrészvényekkel igazolták. Fábrián Lajos dr. törvényszéki elnök Heller Mór dr. bírónak osztotta ki referálás végett a két keresetet, amelyeknek tárgyalási határnapját valószínűleg csak március hó második felében tűzik ki. Birói döntés tehát csak április hó elejére várható.

A törvényszék határozatának alapjául azok a rendelkezések fognak szolgálni, amelyeket egyrészt a bank alapszabályai, másrészt a részvényaláírásra vonatkozó fölhívások az új részvényesek jogaira nézve tartalmaznak. De minthogy az alapszabályok és a fölhívás — ennek h más megszerkesztése következtében — egymástól lényegesen eltérő intézkedéseket foglalnak magukban, a bíróságnak feladata lesz a kontroverz jogi kérdést eldönteni.

Ha az alapszabályok rendelkezéseit fogadja el irányadóknak, akkor elutasítja a kereseteket, mert e rendelkezések értelmében csak azok a részvényesek bírnak az évi közgyűlésen szavazati joggal, akiknek részvényeit nevükön három hónappal a közgyűlés megtartása előtt bejegyezték a részvénykönyvbe.

De ha a törvényszék a részvényaláírási fölhívást veszi ítélezése alapjául, akkor helytad a keresetnek, mert a fölhívás szövege szerint az új részvényesek kifejezetten ugyanazokat a jogokat élvezik, mint a minők a régi részvényeseket megilletik. Természetes tehát, hogy a február 3-iki közgyűlésen szavazati jogban is részesíteni kellett volna őket.

Ugy jogászai, mint pénzügyi körökben nagy érdeklődéssel néznek a birói döntés elé.

A tanítók fizetésrendezése.

Apponyi javaslatai.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 21.

Hosszas készülődések után Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter a képviselőház mai ülésén végre bemutatta két törvényjavaslatát a népiskolai ügy rendezéséről, főleg az állami, községi és felekezeti tanítók fizetésének rendezéséről. A javaslatokat ezzel a rövid beszéddel tette le a Ház asztalára:

— T. Ház! Van szerencsém két törvényjavaslatot benyújtani. Az egyik az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről szól. A másik a nem állami népiskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti tanítók járandóságáról szól. (Éljenezés.) A javaslatokat már február elején akartam benyújtani, a késedelem csak azért történt, mert a statisztikai hivatal, mely a javaslatokhoz nagy értékű statisztikai adatokat

szerezett, fontos munkájával csak most végzett. Kérem a javaslatoknak a közoktatásügyi bizottsághoz való áttételét. (Lelkes éljenezés.)

Az elnök ezután jelentette, hogy a bizottság elnöke, Sággy Gyula szabadságon van s ezért javasolja, hogy a sürgős javaslat tárgyalására a Ház hívja össze a közoktatásügyi bizottságot holnap délután 5 órára. (Helyeslés.)

A javaslatok főbb rendelkezései a következők.

I.

Törvényjavaslat a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságairól.

A községi és hitfelekezeti rendes tanítók évi alapfizetése az első és második polgári lakbérosztályba sorozott községekben legalább 1200 koronában, a harmadik lakbérosztályba sorozott községekben legalább 1100 koronában, a többi községekben pedig legalább 1000 koronában állapítandó meg. A segédtanítók önállóan külön osztályt csakis a közigazgatási bizottság engedélye folytán, még pedig ideiglenesen vezethetnek és legalább évi 800 korona tiszteletdíjban részesítendőek.

Minden rendes tanítót fizetésén kívül még természetben tisztos lakás (legalább két szoba, konyha, kamra és a legszükségesebb mellék-helyiségek), továbbá legalább egy negyedholdnyi kert vagy ennek egyenértéke illeti meg; ezek hiányában pedig minden tanítónak a fent megjelölt lakbérosztálynak megfelelő lakáspénz, a lakbérosztályokba nem sorozott községekben évi 200 kor. lakáspénz jár.

Az 1868: XXXVIII. t. c. intézkedései, melyek szerint a megüresült tanítói állomást legfeljebb fél év alatt be kell tölteni s hogy a tanító halála után fél évig az özvegy és árvák teljes fizetését és lakását kapják, s hogy a tanítók élethossziglan választatnak, kiterjesztetnek a hitfelekezeti elemi népiskolákban működő tanítókra is.

A községi és a hitfelekezeti elemi néptanítók korpótléka a következőkben állapítatik meg:

5 évi szolgálat után	20 kor.
10 " " " " " "	ismét 100 " "
15 " " " " " "	100 " "
20 " " " " " "	200 " "
25 " " " " " "	200 " "
30 " " " " " "	200 " "

A korpótléket a fizetésbe nem számíthatni be.

A miniszter feljogosítottatik, hogy a községi és felekezeti elemi népiskoláknál huzamos időn át kiváló érdemeket szerzett néptanítók részére évi kétszáz korona fizetés természetével bíró személyes pótléket engedélyezhet.

A tanító fizetését részben természetben is kiszolgáltathatni, de a törvényjavaslatban megjelölt feltételek mellett.

Ezentul az elemi népiskolákba csak okleveles tanítók és csak rendes tanítói á lásra rendszerezhetők. Ha a hitfelekezeti iskola tanítója kántori teendőket is végez, a tanítói és kántori járandóságok együttesen tanítói fizetésnek veendőek, viszont az így együtt számított tanítói és kántori járandóság az országos tanítói és kántori járandóság az országos tanítói nyugdíj- és gyámalappal szemben a tanítók nyugdíj jogosultságába is beszámítandó.

Ugy a községi, mint a felekezeti elemi népiskolák fentartói kötelesek az iskolákban alkalmazott rendes tanítóknak járandóságait a jelen törvény életbeléptétől számított 3 éven belül, vagyis 1910 június hónap 30-ig biztosítani. Ha szegénységük miatt erre nem képesek, tartoznak legkésőbb 1910 szeptember 30-ig a hiánypótló állami segélyért a kultuszminiszterhez fordulni. Olyan község folyamodványa, mely az 5 százalékos iskolás adót ki nem vette, tárgyalás alá nem vehető.

Az 1868: XLIV. t. c. 14. §-ának az a rendelkezése, mely szerint az egyházközségek iskoláikban az oktatás nyelvét tetszés szerint határozhatják meg, akkép értelmezendő, hogy szabadságukban áll oktatási nyelvül vagy az állam nyelvét, vagy a gyermekek anyanyelvét megállapítani, fenmaradván természetesen az előbbi esetben a magyar nyelv tanítására vonatkozó törvényes intézkedések feltétlen ér-

vénye és hatálya. Nem magyar tanítói nyelvű iskoláknál alkalmazott tanítók állami fizetés-vagy korpótlék kiegészítésben csak akkor részesülhetnek:

1. ha az iskolákban a magyar nyelv, a számolás, a hazai földrajz és történelem; továbbá a polgári jogok és kötelességek tanítása a kultuszminiszter által megállapított tanterv szerint és óraszámában, kizárólag az általa engedélyezett tankönyvek és tanítási segédeszközök használatával történik;

2. ha kizárólag a kultuszminiszter által helyben hagyott hazafias tartalmu olvasókönyveket használják.

A törvényjavaslatban szó van még a tanítók ellen hazafiatlanságuk miatt a fegyelmi eljárás megindítása feltételeiről. A pályázatok módjáról, a hivatalos eskü szövegéről és a tanítónők házasságáról (ha a tanítónő más helyre férjhez megy, állásáról lemondottnak tekintendő)

II.

Törvényjavaslat az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről.

A állami elemi népiskolai tanítók, állami tisztviselők, akik három fizetési csoportba tartoznak, a lakbérosztály szerinti fizetésük:

	I. csoport	II. csoport	III. csoport
Alapfizetés	1200	1100	1000
5 év múlva	1600	1500	1400
10 " " "	1800	1700	1600
15 " " "	2000	1900	1800
20 " " "	2200	2100	2000
25 " " "	2400	2300	2200
30 " " "	2600	2500	2400

A jelen törvény hatályba léptéig a tanítói szolgálati időt az igényeknek egyenként való megállapításával úgy veszik, mintha az a jelen törvény hatályának tartama alatt telt volna el.

A 3-6 tanítóval bíró népiskolák igazgatótanítói évi 200 korona, a 7-10 tanítóval bíró iskoláknál 300 korona és a 10-nél több tanítóval bíró iskoláknál 400 korona igazgatói pótlékban részesülnek.

A törvényjavaslat ezután a fegyelmi eljárás módjáról s a gondnokságok felállításáról rendelkezik.

A felsőbb leányiskola ügye.

Apponyi leirata. — Csak államsegélyt ad.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Az állam által emelendő aradi felsőbb leányiskola ügye ismét megrekedt. Hoffmann Antal és társai, mint ismeretes, a nyáron indítványt terjesztettek a törvényhatósági bizottság elé, hogy írjon fel a kultuszminiszteriumhoz egy Aradon felállítandó állami felsőbb leányiskola érdekében. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt s a tanács nyomában felírt a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter e felíratra azt válaszolta, hogy a közoktatásügyi tárca költségvetése nem engedi meg, hogy a felsőbb leányiskolát az állam egymaga létesítse. Kilátásba helyezte azonban, hogy abban az esetben, ha Aradváros közönsége ingyen-termet ad és a fentartás költségeinek nagyrésztét is viseli, a közoktatásügyi kormány hajlandó évi tízezer koronával hozzájárulni az iskola fentartásához.

Institúris Kálmán akkori polgármester felírt erre a közoktatásügyi miniszterhez és kijelentette, hogy a város közönsége nem bírja el a terheket, amelyek a felsőbb leányiskola felállításával a városra nehezednének. Aradvárosa amugy is olyan hatalmas összegeket áldoz tanügyre, hogy elvárja a kormánytól a felsőbb leányiskola felállítását és fentartását. Erre a felíratra nem érkezett válasz.

Időközben Apponyi Albert gróf Aradon

járt a tanítókonviktus felavatási ünnepélyén. Ez alkalommal — mint ismeretes — *Varjassy* Lajos polgármester egy küldöttség élén szóvá tette a felsőbb leányiskola ügyét a miniszter előtt, aki csaknem egész határozottsággal megígérte, hogy a felsőbb leányiskolát az állam fogja felépíteni és fentartani.

Ez a miniszteri ígéret olyan rekompenzáció féle akart lenni a harmadik egyetemért, amelynek Aradon való felállítását a város szintén kérte a kultuszminisztertől. Ugy látszott akkor, hogy a miniszter ígérete végleg elintézte a felsőbb leányiskola ügyét a város javára.

Annál nagyobb és kellemetlenebb meglepetést keltett most egy újabb miniszteri leirat, amely a városhoz érkezett. Ebben a leiratban a kultuszminiszter kijelenti, hogy a kormány a felsőbb leányiskola felépítéséhez és fenntartásához csak a már említett évi hozzájárulást adhatja meg, esetleg a belső berendezést is elvállalja, de sem az iskola felépítését, sem annak fenntartását az állam terhére át nem veheti, mert nincsen róla fedezet a kultusz-budgetben.

Ilyen körülmények között a város közönsége most már aligha építheti fel a felsőbb leányiskolát. A jövő évi költségvetést annál kevésbé terhelheti meg nagyobb összeggel, mert a körtöltés kiépítése, az ehhez szükséges telkek kisajátítása és a vízművek megváltása van a küszöbön, amelyek mind nagy összegeket igényelnek.

Biblia és szerelem

Adventisták Aradon. Fölösztartott gyülekezet.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 21.

Jámbor, fanatikus emberek vallásos eltévelyedése foglalkoztatta tegnap a nagyváradi rendőrséget. Nem sok dolgot adtak a hatalomnak ezek a szegény emberek; mártírságuk tudatával hagyták el gyülekezetüket, mikor hírül vették, hogy a hatóság nem engedheti meg törvényesen el nem ismert felekezetük kultuszát. *Adventistáknak* nevezik magukat, a szombatot tartják ünnepüknek és életük céljaul a biblia szövege szerint való magyarázatát tekintik s azt, hogy így is éljenek. Egyszerű, tudatlan, szegény emberekből áll ezeknek a szombatosoknak kisdud tábora és a vallás misztériumaiba mélyedve, kenetteljesen, tévhitben élnek életüket. A szombatosoknak Nagyváradon kívül még Aradon, Békéscsabán, Brassón és Budapesten van gyülekező egyházuk. Ezek többnyire titokban, csöndben működnek s így nem gyűlt meg a bajuk a hatósággal itt Aradon sem, míg Nagyváradon most feloszlatták a gyülekezetet.

Egy nagyváradi újságíró hívta fel rájuk a hatóság figyelmét. Ma már meg van tiltva a jámboroknak összejövetelük s „így ennekutána, miután üldöztetnek, titokban fogják terjeszteni” — a sötétséget. Nem akarunk a jámborokkal perbe szállani, de érdekesnek tartjuk, hogy belső életük intimitásaiiból elmondjunk egyet-mást.

A nagyváradi szombatosoknak utoljára a Kolozsvári-utcán a 17-ik szám alatt volt a gyülekezési helyük, *Szöke* Sándor favágó lakásán. Nagyváradon tulajdonképp csak ő maga lakik, a többi adventista a környéken tanyázik. A felekezet, amelynek tizenhárom tagja három hónapra 67 korona „dézsmát” fizetett, mintegy öt éve áll fenn és már számos helyen volt hajléka. Így az Áldás-utcán, a Kórház-utcában s most a Kolozsvári-utcán, honnan májusban a Damjanics utcába voltak költözendők.

A végtelen szerény hajlékban *kávészál* kezdik a hívők a gyülekezést, aztán a fehér asztal mellett harmónika szónál avatag dalokat énekelnek és belemélyednek a biblia magyarázatának rejtélyes mélységeibe. A hívők nagy áhitatoskodása azonban korántsem ment a mi

világi érzéseinktől és kivirul a kenetteljes társaságban, az öreg szigorú biblia mellett is a mindig fiatal, csintalan szerelem.

A rendőrség kezébe akadt egy-két vallásos folyóiratuk. Egy leányé voltak a füzetek, *Lajos* Sarolta nővére. Az *Arató* a címe e füzetnek, melynek egyikéből kis lap hullott ki. Ez a gyülekezésre való meghívó és ilyenforma:

Szívélyes meghívó a bibliai előadásokra.

Tartsa mindenki saját érdekének, boldogabb jövőt biztosítani. E végből tanulmányozza a MÚLT, JELEN és JÖVŐ eseményeit a SZENTIRÁS és a TÖRTÉNELEM tényében. Minden ez ügy iránt komolyan érdeklődő férfin és nő szívesen látott hallgatója lehet az EVANGÉLIUMI ELŐADÁSOKNAK, amelyek minden pénteken estefelé fél 8—9-ig és vasárnap d. u. 3—4-ig Kolozsvári-utca 17. szám alatt tartatnak s külön figyelem fordítatik a *Dániel*, a *Jelentések könyve* és a *Jelenvaló Igazság*: u. m. Krisztus második eljövetele és az Igazi megtérés értelmezésére.

Ezt a meghívót Sarolta nővér a szentírások között őrizte, annál is inkább, mert a kis lap hátán nagy becsületes betűkkel a következő, részint kabalisztikus, egészben szerelmes és részben bibliai szavak vannak fölírva:

Alafinéje.

Kérlek ad át nekí. Én szeretem Őtet, ha ő nem is engemet.

P. I.

Ugy látszik e szerint, hogy P. I., a szerelmes hívő, *Alafinéje* útján hívta el Sarolta nővért az esti gyülekezetbe. És Sarolta nővér, hiszen nem szabad gyötrelmet okozni senkinek, — ime kedves, szent szavú írásai között tartogatja, őrizi P. I. szerelmes kenetű sorait. Mert kivirul a szerelem a biblia mellett is. Hogy hogyan és mint nő majd tovább ez a szerelem, azt bajos megtudni, mert az esti gyülekezeteknek immár vége.

A rendőrség közbelépésére természetesen csöndes megadással széledtek el a szombatos proféták. Valószínűleg Margittán ütnek fészket, ahol *László* Sándorné és fia toborznak híveket a fanatizmus új vallásának.

A rendelkezési alap titkaiból.

Beszélgetés egy volt miniszterrel.

A Máv. pénzből nem utáltak.

A terézvárosi választásra kellett.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 21.

Néhány nappal ezelőtt, amikor egymást követték az indulatok fölzaklató politikai leleplezések, egy fővárosi napilap nyomán mi is megirtuk, hogy *Tisza* István gróf azért tett látogatást *Wekerle* Sándornál, hogy följánlja neki az államvasutak bevételeiből a rendelkezési alapnak utalványozott 200,000 korona visszafizetését. A miniszterelnök ekkor állítólag lebeszélni igyekezett Tiszát elhatározásáról azzal az indokolással, hogy *Szapáry* Gyula gróf miniszterelnöksége óta rendszerré lett ez az átutalás és ha *Tisza* megtértené a rendelkezési alapnak juttatott összeget, akkor a *Szapáryt* követő valamennyi miniszterelnöknek hasonlóképpen kellene eljárnia.

Félhivatalos jelentés alapján ugyanakkor megcáfoltuk a fővárosi lapnak ezt a híradását, valamint később közöltük *Hieronymí* Károlynak és *Szell* Kálmánnak nyilatkozatait, amelyek szerint nincs tudomásuk arról, hogy a *Tisza*-kormányt

megelőző kormányok alatt is történtek ilyen átutalások.

Az *Aradi Közlöny* egyik munkatársának ma alkalma volt beszélgetést folytatnia egy országosan ismert politikussal és volt miniszterrel, akihez kérdést intézett, vajjon szokásban volt-e az államvasutak bevételeiből való átutalás a rendelkezési alap céljaira? Az előkelő államférfi, aki már visszavonult az aktív politikától és akinek a titkos alap dotálásáról állásánál fogva is okvetlenül tudomással kellene birnia, munkatársunk kérdésére az alábbiakat válaszolta:

— Páholyból nézem a politika eseményeit és tartózkodom minden olyan nyilatkozattól, amelynek vonatkozása van az aktuális politikai ügyekre. Ezért kérdésére csupán egy megjegyzéssel válaszolok, amelyben azonban válaszom is foglaltatik: az állami számvevőszék csak a kereskedelmi miniszteriumnak 1905. évi zárszámadásait kifogásolta. Ebből azután könnyű következtetést vonni. . . Különbben is alkalmasint néhány napon belül teljes világosság derül majd az ügyre.

Föltétlenül megbízható előkelő forrásunk tehát szintén *valótannak* mondja az 1905. évet megelőző átutalásokat, mert más következtetés, mint ez, a fentebb közölt nyilatkozatból nem vonható.

A rendelkezési alap jogtalan dotálása ügyében fővárosi tudósítónk az alábbiakat táviratozza:

A zárszámadási bizottság tegnap tartott ülésén kellett volna kiderülnie annak, hogy kik osztozkodtak abban a 400,000 koronában, amelyből 200,000-et a *Tisza*-kormány, 200,000-et pedig a *Fejérváry*-kormány utalt az államvasutak bevételeiből a rendelkezési alaphoz. *Wekerle* Sándor javaslatára azonban a bizottság elhatározta, hogy előbb az 1903. és 1904. s csak azután tárgyalja az 1905. és 1906. évi zárszámadásokat. A miniszterelnök azzal indokolta ezt a tárgyalási sorrendet, hogy a kormány az ülészakot márciusban berekeszti s ha a bizottság már most kezdené meg a *Tisza*- és *Vörös*-féle akták megvizsgálását, vagy nem lehetne az ülészakot berekeszteni vagy a bizottságnak a jövő ülészakban előlrol kellene kezdeni a tárgyalásokat.

Az aktákat ma reggel adta át *Éber* Antal előadó *Hentaller* Lajos bizottsági elnöknek, aki viszont *Kossuth* Ferencnek adta át azokat.

Az akták tartalma egyelőre titokban maradt, de egy adat ma mégis közre került. E szerint *Tisza* István gróf a rendes 200,000 koronás rendelkezési alapon fölül további 200,000 koronát vett föl a magyar államvasutak „Irodai és dologi kiadások” címén kiadásba került összegekből. *Tisza* elköltötte ezt a második 200,000 koronát is, de hogy mire, azt nem mondta meg. Nem mondta meg *Wekerle* nek sem, sőt egyenesen azt a kijelentést tette a miniszterelnöknek, hogy *fölvilágosítást nem ad és generális fölmentvényt kíván*.

Ma a Házban azt beszélték, hogy ezt a második 200,000 koronát az 1905. január 25 iki, három napig tartó emlékezetes *terézvárosi választás* költségei emésztették föl. A *Terézvárosban* akkor tudvalevőleg *Hieronymí* Károly kereskedelmi miniszter vette fel a küzdelmet *Vázsonyi* Vilossal szemben, de nem tudott győzni. A 200,000 korona hovaforításának ezt a verzióját ma még természetesen nem lehet ellenőrizni.

A fogorvos halála.

Mérgezés vagy öngyilkosság?

Nyilatkozik a barátó.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 21.

Kinos feltűnést keltett a fővárosban a lapoknak az a híre, hogy a hirtelen meghalt *Prohászka* Henrik fogorvos nem természetes halállal halt meg, hanem tulajdon felesége mérgezte volna meg. Ennek a gyanúnak egy az elhunyt hozzátartozói részéről a rendőrséghez beadott feljelentés adott kifejezést, mely ellen az özvegy éles szavakkal védekezett.

A védekezést ma — mint fővárosi tudósítónk jelenti — a rendőrség is megerősíti. *Tóth* János rendőrkapitány, aki nyomban a haláleset után megejtette a vizsgálatot, de maga a rendőrség részéről kiküldött orvos is konstatálta, hogy a halált hirtelen beállott gyomorvérzés, esetleg érelmeszesedés okozta. *Prohászka* iszákos, kicsapongó ember volt, akinél ennek a halálnak be kellett következni. *Prohászka* öcscse utóbb írt a tisztí orvosnak levelet, amelyben annak a gyanúnak adott kifejezést, hogy bátyja talán nem természetes halállal mult ki. A tisztí orvos annyira meg volt győződve a maga vizsgálatának pontosságáról, hogy a hullát újra meg sem nézte, hanem a levelet átküldötte a VII. kerületi kapitánysághoz. Itt természetesen megindították a vizsgálatot és a hulla felboncolását kérelmezték, bár erre, a feljelentésen kívül, semmi más ok nem volt, mert a rendőrorvos is természetesen bekövetkezett halálókot állapított meg. A főkapitányságon a vizsgálatot *Bartha* Endre rendőrfogalmazó vezeti, akinek meggyőződése, hogy az özvegyet minden ok nélkül rágalmazták meg és maga a feljelentő *Prohászka* Ignác is a leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy ő a sógornót meg akarta volna gyanusítani.

A rendőrség e feljelentés folytán mégis elrendelte *Prohászka* holttestének a felboncolását. A boncolás ma történt meg a törvényszéki orvostani intézetben. A holttestet *Münich* Károly dr. törvényszéki orvosszakértő boncolta *Gyulai* dr. tanársegéd közreműködésével. A boncolás eredménye negatív. Nem lehetett megállapítani a halál tulajdonképeni okát. A hullarészeket vegyvizsgálatra felküldik *Fellettár* országos vegyészhez.

Ma kiderült hogy *Prohászka* fogorvos esete körül nagy szerep jutott *Stern* Paula éjjeli kávéházi zenésznőnk. A fogorvos szerelmes volt a lányba, aki a szerelmét ugyan nem viszonzta, de azért elfogadta a barátságát. Nincs kizárva, hogy a fogorvos hirtelen halálát öngyilkosság okozta.

Stern Paula na egy újságírónak a következőket jelentette ki:

— *Prohászka* barátom volt három esztendeje. Nem ígert pénzt, de fess fiu volt s már régebben megtetszett nekem. No hát ezért volt barátom. Én nem tagadom, néha napokig nem ment a tőlem. Mig most sorvadózni kezdett és természetesen elkergettem. Mit is kezdjek én egy sorvadósos, paralitikus emberrel? Aztán meg a felesége állandóan inzultált és üldözött engem levelekkel és másképen is. Egyik levele így hangzik:

„Tisztelt című *Stern* Paula kisasszony! Budapest, Dob utca 20. II. emelet. Feljegyeztem kegyedet, hogy nyíltan megfojodom, megbotozom, ha megbolygatja családi életünket és nem hagyja el az uramat.”

De ez még igen enyhe levél. — folytatta *Stern* Paula, — vannak sokkal gorombábbak is és legfőképen emiatt kergettem el magam-

tól a barátomat. Ha privátvéleményemet akarja ez ügyben: az a véleményem, hogy *Prohászka* kétségbeesésében öngyilkos lett és megmérgezte magát.

Az özvegy családjának megbízásából *Prohászka*né fivére, *Barna* Izidor a mai nap folyamán vizonvátat emelt a feljelentő testvérek ellen. Feljelentésében elmondja, hogy *Prohászka* Ignác és testvérei a legnagyobb önzéstől indítva koholták a vádat az elhunyt hitvese ellen.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Péntek: A harang. operett. Bemutató előadás. (Bárlet A)

Szombat: A harang. operett. (Bárlet B)

Mariházy Miklós búcsúja.

Meleg, szívből jövő ünneplésben volt ma este része az Aradi Nemzeti Színház távozó művészenek, *Mariházy* Miklósnak. Pályatársai és a közönség a szeretet és elismerés intim megnyilatkozásával vettek tőle búcsút. A színház társulat tagjai előadás előtt a színpadon gyülekeztek és fél nyolckor harsány éljenzéssel fogadták a H. *Körössy* Juci és H. *Novák* Irén karján belépő *Mariházyt*. *Hunyady* József a következő szép beszéddel vett búcsút a távozó kollégától:

Kedves Miklósunk!

A régi színészeknek egyik legszebb jellemvonásuk volt a kölcsönös becsülés és a testvéri szeretet, a melyben egymást részesítették. Nagy része volt ebben annak, hogy az akkori időben a társadalom egészen elszigetelte magát s így egymásra voltak utalva. Akkor ha egy társuk elszereződött, testvéri szeretettel vettek tőle búcsút s áldásuktól kísérvé ment új otthonába, bizalommal, mert ott is a testvéri szeretet melegével várták. Ma már más világot élünk, a társadalom nem zárkózik el tőlünk s így sokan úgy gondolják, hogy nem szükséges a kartársi szeretetnek ez az erős összekapcsolása s így nem is élnek vele. Ma már minden modernizálódott, az emberek, a cselekedetek, a szavak, így pl. ezt a régi szép szót: szeretet egy új kifejezés váltotta fel s ezt úgy hívják: önzés. Ma minden önzés, érdek, — a barátság, még a szerelem is. És ha mégis így együtt látsz minket, ez nem a modern udvariasság egy pusztá ténye, ez egy momentum a régi szép időkből. Elakarunk búcsuzni tőled, jó barátunktól öszintén, régi módi szerint. Isten áldjon, menj! Áldásunk kísérvén utadon, eredményes legyen munkádkodásod azon az ismeretlen terezen, amelyre lépsz s ha ez sikerre vezet s ha az a művészet olyan nivón fog állani, ahogy a te ideális lelked elképzelte, úgy ez újabb diadalát jelenti a művészetnek, a kultúra fejlődésében. Nem kérem tőled, hogy tarts meg barátságodban a távolban, mert szükségtelen olyat kérni, a miről biztosak vagyunk, csak azt kérem, ha e szalagon levő felirást olvasod, ne modern szemüvegen, hanem mint a régi színészek: szíveddel értesd meg azt, s akkor ilyen utavalóval lelkedben a sors esetleges megpróbáltatásait is könnyebben elviseled. Isten áldjon!

Mariházy mélyen meghatva köszönte meg a lelkes ovációt és az emlékül átnyújtott „*Mariházy* Miklósnak — szeretettel kollégái” felirásu koszorút.

A *Gróf Hamlet* első felvonásának végén a közönség percekig tapsolta *Mariházyt*, kinek több koszorút és palmaágot nyújtottak fel az orkeszterből. *Szendrey* Mihály gyönyörű kivitelű, drágakövekkel kirakott ezüst cigarettatárcát adott fel távozó helyettesének.

A lelkes ünneplés az egész előadás folyamán tartott és igazolta a közönség szeretetét és nagyrabecsülését a távozó művész személye és művészete iránt.

* *Déryné ifiasszony*. *Herczeg* Ferenc, a legkiválóbb magyar író alkotását legközelebb az aradi színpadon is üdvözölhetjük. A darab bemutatója irodalmi esemény volt a fővárosban s

az lesz Aradon is. A társulat erősen készül már a bemutatásra, melyet valószínűleg a jövő hétre tűz ki a rendezőség.

* *Corfesco* Miklós vendégjátéka. Mint már említettük, érdekes vendége lesz a jövő héten az aradi színháznak. *Corfesco* Miklós, a bukaresti királyi Opera baritonistája lép fel hétfőn *Verdi* operájában, a *Rigoletto*-ban. *Corfesco* nem ismeretlen az aradi közönség előtt, a mult évben egy hangversenyen lépett fel és eléggé kedvező fogadtatásra talált. Csütörtökön folytatja vendégjátékát a román művész, amidőn egy estén kerül színre Mascagni *Parasztbecsülete* és Leoncavallo *Bajazzók*-ja. Ez kétségkívül elsőrangú zenei esemény lesz. A hétfői előadás A) bérletben megy, a csütörtöki ellenben bérletszületben. Az igazgatóság egyébként *Corfesco* vendégfőlépteit rendes helyárrakkal tartja meg.

* *Rabok*. *Molnár* Ferenc új könyve. A magyar közönség méltán dőlt el kedveltje, *Molnár* Ferenc, egy új kötetével lép a nyilvánosság elé. Az új írói generáció legkitűnőbb novellistáját és humoristáját nagyon jól ismeri már a magyar publikum. Mint regényíró is elsőrangú alkotásokat produkált. Ez a legújabb nagyjértékű könyve a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg, izléses, előkelő formában. Ára 4 korona.

* *Rónák titka*. Ezen a címen *Somogyi* János megéneklie az alföldi betyárvilágot és pedig három könyvben. Az első könyv eleven rigmusokban egy hosszabb elbeszélést közöl. *A kalandjáró nászajándék* címen és több kisebb betyár-balladát. A hosszabb elbeszélés a *Varjas* Máté alföldi betyárbandájának a történetét mondja el, a rövidebb versek szintén betyártörténetek, de akad köztük egyéb tárgyú is. A könyv Kecskeméten jelent meg az Országos Ellenőr kiadásában. Ára két korona.

A részletüzlet csődje.

Rothmüller Miksát elítélték.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Mintegy 15 évvel ezelőtt *Rothmüller* Miksa Aradon a Forray-utcában, részletüzletet vett át és azt a saját neve alatt folytatta. Az első években elég jól jövedelmezett az üzlet, később, azonban *Rothmüller*nek fizetési zavarokkal kellett küzdeni, amiknek úgy vélt elejét venni, hogy előbb *Rothmüller* Miksa és *Boros*, majd ismét a saját neve alatt, végül pedig *Rothmüller* Miksa és társa cég alatt vitte a részletfizetésekre alapított üzletét. De ezek a kísérletek nem tarthaták föl *Rothmüller* bukását és két év előtt tényleg csődbe is ment.

A csődeljárás folyamán a hitelezők följelentésére család bukás büntettségért megindult az eljárás *Rothmüller* ellen, akit az aradi vizsgálóbíró intézkedésére le is tartóztattak, de védőjének, *Nagy* Sándor dr. előterjesztésére később szabadon bocsátottak.

Többszöri halasztás után ma tartotta meg az aradi törvényszék egyik büntető tanácsa a főtárgyalást *Rothmüller* bűnügyében. A bukott kereskedő mellett a vádlottak padján ült volt társa, *Löwy* Hermann aradi kereskedősegéd, akit az ügyészség bűnrészességgel vádolt. A tárgyalást *Bittó* József vezette, az ügyész *Kovács* József, míg a védői tisztet *Nagy* Sándor dr. és *Deutsch* Izsó dr. látják el.

A vád ismertetése után a bíróság kihallgatta *Rothmüller*t, aki előadta, hogy a csőd megnyitásakor volt ugyan 24,000 korona tartozása és csak 600 koronát érő áruraktára, de kinlevőségei 40,000 koronára rugtak és így nem állhat meg az a vád, hogy ő könnyelmű, költekező életmóddal megkárosította volna a hitelezőket. Arról, hogy a 40,000 koronát kitevő kinlevőségekből a csőd folyamán csupán 500 koronát lehetett behajtani, ő nem tehet.

Löwy Hermann vallomása során elmondta, hogy neki semmi része sem volt az üzlet bu-

kásában. Ő segéd volt Rothmüllernél és tulajdonosi minősége csak színleges volt.

A bíróság ezután több tanut hallgatott ki, akik azonban csak lényegtelen dolgokat vallottak.

A bizonyítási eljárás befejeztével és a perbeszédek után a bíróság tanácskozára vonult vissza. Este fél hét órákor azután a törvényszék kihirdette ítéletét, mely szerint bűnösnek találta Rothmüllert a vétkes bukás vétségében és ezért a 92. szakasz alkalmazásával száz korona pénzbüntetésre ítélte Rothmüllert. Löwyt a bíróság fölmentette a vád alól. Az ügyész a minősítés és a büntetés kiszabása ellen főbebevezést jelentett be.

Aktuális emberek.

Nyárai és Mariházy.

Arad, február 21.

Ezelőtt úgy négy-öt esztendővel vidám kompániaült együtt a Budapesti New-York kávéház kistermében. A szót egy hatasztendős fiucska és egy borzas, feketehajú, markáns arcvonású ember vitték. A hat éves fiu egyszerre fe kiáltott:

— Mama, mama, itt jön a szeretőd!

— Pszt! Nem hallgatsz mindjárt!

— No, csak ne is tagadd! Nincs abba semmi szégyelni való!

A társaság nevetett, a borzas, feketehajú egyén azonban bölintott. Valóban, ebben nincs semmi szégyen. A szégyen az, ha az ember nem tud borralót adni a pincérnek, a borzas egyén pedig kiszámította, hogy a borralóhoz még két krajcár hiányzik. Odafordult a mellette ülőhöz:

— Te, nincs két krajcárod?

— Nincs, de mindjárt szerzek.

A jószívű ur rögtön oda is fordult a szomszédjához, aki azonban ugyancsak nem rendelkezett a rockefelleri összeggel. A körpumpolás folytatódott, míg végre a borzas egyén másik oldalán ülő ur oda fordult a borzashoz:

— Te van két krajcárod?

— Hogyne volna! Nesze!

És odaadott két krajcárt.

A borzas ur Nyárai Antal volt, a hatasztendős gyerek pedig a Népszínház egyik tagjának a fia, akiről Molnár Ferenc megírta a *Jócsi* című vígjátékot.

Ez az eset, melynek e sorok írója tanuja volt, talán legjobban jellemzi Nyárai Antalt, az örök bohémot. Most, hogy husz esztendősi színészi jubileuma előtt elment legszebb sikerei színhelyéről, el kell ismerni róla, hogy nagyobb kaliberű operett színész nem igen mozog magyar színpadon. Csakhogy nagyon sok a hibája: tulságosan jószívű, tulságosan érzékeny és tulságosan bohém. Egy negyvenesztendős gyerek, teli duzzadó ambícióval, fékezhetetlenséggel és ideálokkal. Soha még sikerrel meg nem elégedett, soha tapsvihar nem volt neki elég viharos. Kitűnő komikus, de az ambíciója az, hogy egyszer eljátszhassa Hamletet. Kacagni és rikatni egyformán tud, de a kacajt és a sirást egyaránt kevesli. Olyannyira kevesli, hogy hajlandó a nevetést zokogásnak minősíteni, csak azért, mert nem eléggé viharos. O az örök békétlen, aki soha önmagán kívül senkivel meg nem elégedett.

Miután pedig a végletek találkoznak, Nyáraival együtt megy Aradról Mariházy Miklós is. Ő is az örök békétlenek közé tartozik, de ő mindenkivel meg van elégedve, csak önmagával nem. Egy-egy szerep után órákhosszat tünődik rajta, hogy mivel lehetne segíteni egy és más hibán, amelyet csak ő vett észre. Tanulmányoz, gondolkozik, következtetéseket von le. Ha dicsérik, keserűen mosolyog, ha szidják, örül.

— Mindenből lehet tanulni! — mondogatja. Tessék elképzelni, a multkor a suszterem mondta

meg, hogy nem játszottam jól, mert angol sarku cipőt viseltem, holott nekem a magassarku illik.

Mariházy nagyon előnyösen látszik, hogy nem a színésziskolák, hazugságokkal, intrikákkal és hiúságneveléssel telt levegőjéből került ki. *Europeer*. Sir a lelke, amikor a Dorrit kisasszonyban villamos csillárt lát, holott a darab a *direktoire* idejében játszódik. Almatlan éjjele van, ha valamelyik darab utcadiszlétén gázlámpát lát és égnék mered a hajszála, mikor a *Tosca* második felvonásában szecesz-sziós támlásszékeket cipel színre a szakszerű kellekes. Az europeerséghez tartozik, hogy Mariházy volt a épen csak a színpadon színész. Künn, a magánéletben lehetőleg nem az. Idegen ember órákig beszélhetne vele anélkül, hogy tudná: mi is a mestersége.

Most elmennék mindakettlen. Az aradi bohém-társaságból kiszakad egy csomó egészséges humor: elviszi Nyárai Tóni. És kiszakad egy csomó öntudatos komolyság: bucsuzik Mariházy. Az aradi közönség két kedvencét veszíti el.

Mindakettőt csak ezzel bucsuztathatjuk:

On revient toujours! . . .

— zab.

HIREK.

Komjáthy Béla ismét jelölt.

Arad, február 21.

Komjáthy Béla volt országgyűlési képviselőt a szikszói kerületben jelölték. Ezt a hírt hozza a táviró. Annak a kerületnek mandátumát igyekszik elnyerni, amelyet Szalay László, Abauj-Torna-vármegye most kinevezett új főispánja képviselt eddig. A július 26-ikán lezajlott aradi választás vereséget szenvedett jelöltje tehát ismét megkísérel, hogy a parlamentbe jusson.

Az eddigi jelekből következtetve, Komjáthynek ez a legujabb kísérlete is kudarccal fog végződni. Mintha viszontlátnók a kassai lapokban azokat a tudósításokat, amelyek az aradi lapokban jelentek meg arról az emlékezetes júliusi jelölő gyűlésről, amikor erőszakkal a polgárság nyakába akarták varrni Komjáthyt. Mint a bomba hatott Komjáthy neve és nagy vihart támasztott a szikszói jelölő-gyűlésen is, ahol meg se akarták hallgatni a Komjáthy-párt szónokait. Azóta egyre-másra érik a támadások Komjáthyt, akinek hívei mégis szívósan kitartanak mellette.

Komjáthy győzelmét már az is illuzóriussá teszi, hogy ellene a választópolgárok tekintélyes része *Bárczay* Sándor földbirtokost léptette fel, aki az alkotmányos küzdelemben vezető szerepet játszott Abauj-megyében. De érdekes feljegyezni azt is, hogy a szikszói kereskedők és iparosok az aradi származású *Deutsch* Jenőt jelölték 48-as programmal. *Deutsch* Jenő a Hatvany-Deutsch-cég kassai és szikszói gőzmalmainak titkára, *Deutsch* Bernát aradi háztulajdonosnak a fia, aki még nincsen harminc éves és aradi önkéntes korában egy affér révén tette ismertté a nevét. A sors ironiája volna, hogy ha a politikai karrierjét foldozni akaró Komjáthyt ismét egy aradi emker buktatná meg . . .

Miután a jelölő-értekezlet egyhangú megállapodásra nem tudott jutni, a párt elhatározta, hogy hivatalos jelöltet nem állít. A választás március 4-ikén lesz.

— **A kiegyezési tárgyalások.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi, hogy politikai körökben elterjedt hír szerint *Wekerle* Sándor miniszterelnök hétfőn Bécsbe utazik, ahol tárgyalni fog *Beck* osztrák miniszterelnökkel a kiegyezési kérdésekről.

— **Klementina hercegnő temetése.** Bécs-ből jelentik: *Ferdinánd* bolgár fejedelem, *Fülöp*, *Ágost* és *Lipót Ágost* szász-kóburg-gotai hercegek, *Klotild* főhercegnő, *Kristóf* és *Luitpold* bajor herceg, orleansi *Fülöp* herceg és neje Kóburgba utaztak, hogy résztvegyenek Klementina hercegnő mai temetésén.

Budapest-ről jelenti tudósítónk: Ma délelőtt 11 órákor éppen abban az órában, amikor az elhunyt *Klementina* hercegnő temetési szertartása Kóburgban lefolyt, a belvárosi plebánia templomban gyászistentiszteletet rendezett a budapesti bolgár fejedelmi ügyvivőség a hercegnő lelkiüdvéért. A fekete lepellel bevont pad-sorokban nagyszámu, előkelő közönség foglalt helyet. *Ferdinánd* bolgár fejedelem *Strausz* Adolf dr. tanárhoz, aki *Klementina* hercegnő elhalálózása alkalmából részvétáviratot küldött a fejedelemnek, a következő sürgönyt intézte magyar nyelven:

„Őszinte részvétet kifejező táviratáért mélyen meghatótt szívből köszönetet mondok. Boldogult anyám Magyarországot oly nagyon szerette. *Ferdinánd*.”

— **Szemere Miklós a királynál.** Bécsből sürgönyzik: Az általános audienciák során a király ma többek között *Szemere* Miklós orsz. képviselőt is kihallgatáson fogadta.

— **Az udvarnagy felgyógyul.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: *Apponyi* Lajos gróf udvarnagy állapota ma ismét javult. Remény van arra, hogy hamarosan fölépül.

— **Wekerle gyásza.** Fővárosi tudósítónk táviratozza, hogy a képviselőházban ma ívet köröztek, a melyben a Ház részvétét fejezi ki *Wekerle* Sándor miniszterelnöknek apósa, *Molnár* István volt főispán elhunytá alkalmából. Az ívet elsőnek *Justh* Gyula elnök és *Návay* Lajos alelnök irták alá.

— **A Hadik-huszárok parancsnoka Aradon.** A Grodekben állomásozó Hadik-huszárezred parancsnoka, *Arnold* Péter ezredes tegnap este Aradra érkezett az ezred pótkeretének megvizsgálására. Itt említjük meg, hogy e hó végén Aradra érkezik Grodekből *Königsegg* Lajos gróf 8. huszárezredbeli főhadnagy, ötven darab pót-lóból álló szálátmányval. A pótlovakat az ismert föltételek mellett március 1-én diitalanul kiadják magánosoknak használatra.

— **A Központi Takarékpénztár alakuló közgyűlése.** Arad legújabb pénzintézete, a *Központi Takarékpénztár* részvénytársaság március 10-én délután 3 órákor tartja alakuló közgyűlést a Központi szálló nagytermében. A közgyűlésen az alapítók jelentést tesznek az 500.000 korona alaptőke jegyzéséről, az első három évre kineveznek tíz igazgatósági tagot és a közgyűlés egy évre megválasztja a felügyelőbizottságot. Az új pénzüzet, melynek helyisége az Andrássy-téri Rénhart-ház első emeletén lesz, valószínűleg csak július elsején kezdi meg működését.

— **Előléptetett fűszolgabíró.** A belügyminiszter jóváhagyta Temesvármegye közönségének azt a határozatát, melylyel *Schäffer* Béla ujaradi járási fűszolgabíró a hetedik fizetési osztályba léptette elő.

— **Az igazságügyminiszter mantátuma.** Igleről sürgönyzik: *Klug* Ottó választási elnök ma délelőtt fél 9 órákor hirdette ki a választás eredményét, mely szerint *Günther* Antal igazságügyminisztert egyhangulag képviselővé választották. A mandátumot a városháza dísztermében nyújtották át, ahol *Klug* Ottó beszédet intézett a miniszterhez, melyre *Günther* neleg szavakkal válaszolt.

— **Botrányok a horvát országgyűlésen.** Zágráb-ból táviratozzák: A horvát országgyűlés mai ülésének elején botrányos jelenetek játszódtak le. *Horváth* dr. Starcsevics-párti képviselő igyekezett megvédeni pártjának politiká

ját különösen azzal a váddal szemben, hogy a párt 1903-ban a *Khuen-Héderváry* ellen folytatott küzdelmekben kétértelmű szerepet játszott. *Supilo* képviselőnek a „Hrvatszka Pravo“ és a „Hrvatszka Kruna“ cikkei tárgyában tett nyilatkozataival polemizál és azt igyekszik bizonyítani, hogy *Supilo* képviselő, nem pedig ő mondott valótlanúságot.

Lorkovics: Jobbnak akar látszani, mint a minőnek tartjuk és ismerjük.

Gasparovics (Lorkovics felé:) Gazember! *Ellegovics* Starcsevics-párti (Lorkovics felé:) Taknyos kölyök! Marha! (Oriási zaj és föháborodás a rezolucionisták padjain.)

Horváth dr. végül kijelenti, nem ragaszkodik ahhoz, hogy *Supilo* mondjon le mandátumáról, de azt hiszi, hogy ha van benne tisztességérzet, nem léphet többé a terembe, mert neki — a szónoknak — sikerült bebizonyítani, hogy *Supilo* hazudott.

— A Kossuth-szoborbizottság ma délutánra hirdetett ülését e hó 23 ikára, szombaton délután hat órára halasztották. Az ülést a városháza emeleti kistermében tartják meg.

— A patriárka menesztése. *Budapest*ről sürgönyzik: *Musiczky* Döme szerb radikális képviselő, aki a kongresszuson súlyos vádakkal illette *Brankovics* György pátriárkát, ma *Budapestre* érkezett és megjelent a képviselőházban is. A folyosón kérdést intéztek hozzá az újságírók, mire *Musiczky* a következőket mondta:

— *Brankovics* ügyébe a kormánynak bele kell avatkoznia. Ez a kormány a korrupció kiirtását írta zászlajára és így reméljük, hogy a kormány külön biztos utján megvizsgálhatja a patriárka szennyését.

Arra a kérdésre, hogy a patriárka megindította-e már a rágalmazási pört *Musiczky* ellen, a képviselő tagadó választ adott.

— Nagy hajókatasztrófa. *London*-ból sürgönyzik: A *London*-ból jövő *Berlin* nevű holland gőzös, amely *Harbach* és *Hoek* van *Holland* között közlekedik, ma *Hoek* végállomáson zátonyra jutott. A hajón levő 141 ember, köztük 91 utas a tengerbe fuladt.

Rotterdam, febr. 21. A *Berlin* gőzös ma reggel *Hoek* északi mólójában középen kettétört. Délig csupán egy embert, egy a hajón levő idegen kajókapitányt lehetett megmenteni. Az óriási vihar miatt nem sikerülnek a mentési munkák. Az utasok között van *Herberg* Artur királyi futár és a londoni *Convent-Garden*-ban vendégszereplő német operatársulat 19 tagja.

Bécs, február 21. A hajókatasztrófa híre nagy ijedelmet keltett itteni művészkörökben, mert *Van Dyck* és *Bertram* is tagja annak a társulatnak, amely a szerencsétlenül járt hajón volt. De kiderült, hogy a hajón csak a karszemélyzet utazott.

— Pályázatok a városnál. *Aradváros* törvényhatóságánál megüresedett évi 1600 korona törzsfizetéssel és megfelelő lakbérletmennyenyl javadalmazott számtisztii állásra és egy évi 1400 korona törzsfizetéssel és megfelelő lakbérletmennyenyl javadalmazott irodai segéd tisztii állásra, valamint a számtisztii állás betöltésével esetleg megüresedő a fenti javadalmazással bíró irodai segéd tisztii állásra a polgármester pályázatot hirdet. A pályázati kérvények március hó 9-ig nyújtandók be.

— *Deschán Achill* rehabilitációja. *Temesvármegye* törvényhatósági bizottságának tagjai sorában érdekes mozgalom indult meg, hogy a tíz év előtt főképp politikai okokból hivatalvesztésre ítélt *Deschán Achill* volt alispán rehabilitáltassék. Ez irányban *Fülöpp* Béla dr. volt orsz. képviselő indítványt nyújtott be, mely a folyó hó 28 án tartandó megyei rendkívüli közgyűlésen kerül tárgyalásra.

— A ruthén diákok éhségstrájkja. *Lemberg*-ből táviratozzák: A letartóztatott ruthén diákok ma megkezdték az éhségstrájkot. Még vizet és kenyeret sem fogadnak el. A hatóság belátta, hogy sürgős intézkedést kell tennie. Ma egész nap folytatták a kihallgatást s nincs kizárva, hogy holnap már szabadon bocsájtják a diákokat.

— Építkezések a szemlaki birtokon. A magyar vallásalap tulajdonát képező szemlaki birtokon összesen 264 518 kor. 41 fillérrel előirányzott iskola, bérházak, cseléd lakóházak, istállók, görék, gép- és szekérszinek felépítésével kapcsolatos munkák vállalatba adása végett a vallásminiszterium IX. ügyosztályában február 19-én tartották meg az árlejtést. Ajánlatot tettek: *Breuer Mór* (Szeged) 241.797 kor. 25 fillérrel, *Koncz Lajos* (Pécska) 245.765 kor. 48 fillérrel, *Probst Mihály* (Arad) a vasmunka nélkül 221.403 kor. 30 fill., *Steiner József* (Arad) 288.357 kor. 98 fill. és alternatív 288.666 kor. 77 fillérrel, *Potocsány János* (Temesvár) a vasmunka nélkül 10% áremeléssel, *Ficker Péter* és *Martin Péter* (Varjas) 249.733 kor. 70 fill., *Vasgerendákat* árusító r. t. a vasmunkára 32.289 kor. 26 fill., *Orbán Károly* (Zilah) a vasmunka és anyag nélkül 215.636 kor. és külön a föld-, kőműves-, elhelyező-, ács- és cserépfedő munkára 181.859 koronával, *Klein Jenő* (Temesvár) 242.068 kor. 59 fill. és a vasmunka nélkül 10 2/10 engedménnyel és alternative saját tervei szerint *Henebique* és *vasheton* alkalmazásával 231.851 kor. 30 és 231.268 kor. 08 fillérrel, *Kladek István* (Szabadka) 239.416 kor. 30 fillérrel, *Taussig Armin* (Temesvár) 252.114 kor. 68 fill. és a vasmunka nélkül 5 3/10 engedménnyel, *Bányai, Klenk* és *Lipták* (Békéscsaba) 238.887 kor. 22 fillérrel, *Teltsch Adolf* és *Csorba József* (Makó) 248.675 kor. 51 fillérrel. Az ajánlatok fölött azok átszámítása után a miniszter fog dönteni.

— Egy aradi szobrász balesete. *Albert* Andort, az ismert nevű aradi szobrászt ma délután baleset érte: tévedésből krómsavat ivott. A sötét szobában *Albert* a vizes palack helyett a krómsavas üveget vette elő s néhány kortyot ivott a marró folyadékából, amely belső részeit összeégette. Azonnal *Horváth* Kornél dr. orvosért küldött, aki csillapító szerekkel ellensúlyozta a mérgeg hatását. *Albert* sérülései súlyosak, de nem életveszélyesek; néhány hétig kénytelen lesz az ágyat őrizni.

— A bajonett. Ma hajnali három óra felé *Heinrich* Ferencné nyilvános mulatójában *Béda* György 33 ik gyalogezredbeli szakaszvezető egy *Balogh* Eszter nevű leányt, akivel szóváltáshoz elegyedett, oldalfegyverével vállon szurt. A házbéliek és a mulatóhely vendégei megakarták fékezni a dühöngő katonát, aki oldalfegyverével védekezett. Valahonnan előkerült *Garlati* Mihály közrendőr, aki be akarta kisélni *Bédát*. A szakaszvezető dulakodni kezdett a rendőrrel, akinek a fegyvere dulakodás közben eltört. *Garlati* a házbéliek és a vendégek segítségével nagynehezen megfékezte *Bédát* és felkísérte a városházára. Itt *Berecz* Ferenc ügyeletes alkaptány kihallgatta a szakaszvezetőt, majd katonai őrzőjáratot kért s ez *Béda* szakaszvezetőt a várba kísérte. A megsebesített leány sérülése nem súlyos.

— Vasárnap nincs ital! Országos feltűnést keltett nemrég a biharmegyei *Tamáda* község határozata, melyben kimondja, hogy a korcsmákat vasárnap és ünnepnapokon be kell zárni. *Tamáda* község tette meg ezt a hatalmas kulturális lépést legelőször széles e hazában. Korszakos határozatának érvényesítését nagy harcok után tudta kivinni. A fővárosi sajtó melegen üdvözölte ezt a kicsiny községet, egyben annak a reményüknek is kifejezést adtak, hogy *Tamáda* község mennél több követője fog akadni. Akadt is követője, de az is — *Biharmegyében*. *Bojt* község képviselőtestülete látta be legelőször a korcsmák vasárnapi bezáratásának nagy erkölcsi értékét és határozatilag kimondta, hogy *Tamáda* eljárását a magáévá teszi. A képviselőtestület határozatát tegnap

küldték meg a vármegyének jóváhagyás céljából.

— *Szabó-féle* pármái iboyaszappan a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes ibolyaillata s bőrpuhító, üde hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti *Szabó Béla* pipereszappan-gyáros *Miskolcon*. Darabja 80 fillér, 8 darab 2 korona 20 fillér. *Aradon* kapható *Vojtek* és *Weisz* droguériájában, *Földes K.*, *Ring L.*, *Rozsnyay M.*, *Hajós, Vojtek, Berger* és *Krebsz* gyógyszerészeknél, *Brunner Béla, Guttmann* és *Berger, Glück* Dezső kereskedőknél. Az országos híri *Szabó-féle* gyermekszappant az anyák figyelmébe ajánljuk. 476

— *Praeservativ* ideális legjobb minőségben *Vojtek* és *Weisz*nál. 201

A beteg fiók-opera.

Születési akadályok.

Az állandósított állandósítás.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától —

Arad, február 21.

A minap hirt adtunk róla, hogy *Bezerédy* Viktor és *Szendrey* Mihály közbenjárásával a m. kir. Operaház egy fiók m. kir. Operát akar szülni *Aradon*. Ez a feladat azonban korántsem olyan könnyű, mint ahogy azt az első pillanatban gondolná az ember. Mindenekelőtt olyan akadály van, amely a szó szoros értelmében vasból készült. Azután olyan akadály is van, amelynek elhárítása tetemes pénzbe kerül. Viszont az akadályokkal szemben egy nagy előny is kecsegteti *Arad* városát: az, hogy az állandósított színészet, melynek állandósága eddig a nyári állomásokért folytatott mokány küzdelemben nyilvánult meg, ezentul tényleg állandósul. Az aradi társulat nem fog nyaranta idegen helyen játszani, vagy, ha fog is, *Arad* nem marad egy hétre sem színház nélkül.

Ami a fiókopera első akadályát illeti: ez az akadály a színház vasfüggőnye. A vasfüggöny, amelyre tűzbiztonsági szempontból föltétlen szükség van, *Aradon* nem felülről ereszkedik le, hanem a felét alulról, az orchesterből huzzák fel, a másik részét pedig a padlásról eresztik le. A fiókoperánál pedig föltétlenül nagyobbítani kellene az orchestert, természetesen a zenekarral együtt. A nézőtér felé nem lehet a bővítést megcsinálni, mert a földszint amugy is kicsiny. Befelé, a színpad felé ugyancsak nem lehet, mert a leeresztett vasfüggöny nem engedi. Ez az első akadály: új vasfüggöny kellene.

A második akadály az, hogy a fiókopera a mai karszemélyzettel el sem képzelhető. A kart és a zenekari tagok számát tetemesen emelni kell, ez pedig pénzbe kerül. Ha pedig a létszámemelést nem történik meg, akkor teljesen fölösleges a fiókopera. Hogy gyenge operaelőadásokat lásson a közönség, azért nem érdemes az Operaház ösztöndíjasait *Aradra* hozni.

Szendrey Mihálynak, amint értesülünk, az a terve, hogy a fiókopera létesítése esetén tényleg állandósítja az aradi színészetet olyformán, hogy az egész nyári szezon alatt megszakítás nélkül tart előadásokat, amit a nyári szabadságolások mellett is lehetővé fog tenni a színház megnagyobodott személyzete.

Egyelőre mindez csak terv és kombináció. Az aradi közönség mindenesetre csak örvendene, ha a fiókopera létesülne, mert már a *Tosca* előadásánál is tapasztalható volt, hogy a kar és a zenekar mai állapotában nem képes tökéletes zenei élvezetet nyújtani. Aki például e darab fővárosi előadását látta, az első pillanatban észreveszi a kar és zenekar okozta kivívó különbséget. Ez természetesen nem a *Szendrey* hibája: vidéken nem igen adnak jobban operát, mint *Aradon*.

A fiókopera dolga mellett a színügyi bizottság — mint értesülünk — azzal a kérdéssel is foglalkozni fog, hogy a társulat három eltávozott elsőrendű tagja még virágvasárnap előtt pótolassék, mert enélkül bajos elsőrendű előadásokat tartani.

MULATSÁGOK

(=) Az aradi vaggongyári daloskör az egri orsz. dalosverseny költségeinek fedezésére március hó 2-án a „Központi Szállóda” dísztermében Zoltai Mátyás karnagy vezetésével hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendez. A meghívókat fanciesali Jób Gusztáv, a daloskör elnöke bocsájtotta ki. A jegyek ára: személyjegy 1 kor. 60 fill., családjegy 3 kor. 60 f.

Műsor: 1. Népdalegyveleg. Zoltai M. karnagy vezetésével éneklő: a Vaggongyári daloskör. 2. Hubay I. Csárdajelenet. (Hullámzó Balaton tetején . . .) Hegedűn előadja: Zoltai M. karnagy, zongorán kíséri: Zoltai M. né. 3. Beethoven L. Himnusz az éjhez. Forgács F. másodkarnagy vezetésével éneklő: az egyesületi daloskör. 4. Storh. Eji üdvözlő. Dal szárnykürtre, vadászürt-négyes kísérettel. Előadja: Szajer, Höcker, Raki, Frehr és Daniel, vezényli: Neubauer karmester. 5. A szerelmes szakácsné. Vig monológ. Előadja: Zsigmondy Anna. 6. Pogatschnigg Guidó. Magyar népdalegyveleg. (Egri dalok.) Éneklő: a daloskör. 7. a) Sinding. Jellemkép. 24. mű 4. sz. b) László Á. Lovranádia. 2. sz. Zongorán előadja: Zoltai M. né. 8. Pressel Gusztáv. Weser partján. Éneklő: Gogg Kriszta, zongorán kíséri: Zoltai M. né. 9. Kuplé és magánjelenet. Előadja: Szathmáry Árpád.

(=) Az Aradi posta tisztviselők sport-egyesülete által megtartott táncestélyen felülfizettek: Vegvári Neuman Dániel, Papirgyár rt., Funkelstein József, Seidner Bernát (Berzova), Valaki 10—10 korona, Schenk Samu, G. Földes Kelemen, Veigl Adolf, Rác Károly (Borosjenő), Zilahi Kálmán (Battonya), Havas és Kornis 5—5 korona, özv. Nikodem Jánosné, Fejér Gyula, Komlósi Ignácz (Nagy-Bárod), Robitzek Lajos, Sugár Jenő dr., Ungerman József, ifj. Klein Mór 4—4 korona, Tenner József 3 korona, Gutmann Miksa (Püspökkladány), Krausz Paulin, Spöner Adolf, Nagy Kálmán, Svartz Zsigmond 2—2 korona, Terényi Vilma 1.57 kor., özv. Zeller Gézné 1.57 kor., Baksa János (Déva), Dadai N. (Déva), Jakab Dezső 1—1 kor. Szíves adományukért hálás köszönetét fejezi ki: Denhoff Sándor vigalmi biz. elnök.

Szerelem után — szanatórium.

Egy gyógyszerészsegéd drámája.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 21.

Tegnap este városzerte nem beszéltek egyébről Szegeден, minthogy a Bokor és Vajda gyógyszerész egyik egészen fiatal gyakornoka méreggel akarta kioltani az életét, — gyermekszerelemből. A fiatalember a város egyik legismertebb kiváló orvosának a fia, körülbelül egy esztendeje gyakornok a gyógyszerészben, ahol a művelt, sokoldalúan képzett ifjút igen kedvelték.

Pár hét óta a környezet azt tapasztalta, hogy a csinos gyógyszerész napjában több ízben ok nélkül eltűnik s mindannyiszor kipirult arccal és roppant izgatottan tért vissza. Lassankint kiderült, hogy a ház második emeletén lakó szőke nevelőnő iránt érdeklődik a fiu. Rendesen az ugynevezett cselédlépcsőn találkoztak és ilyenkor forró kézsorításokat váltottak és gyermekes sóhajtozások között beszélgettek az ismeretlen jövőről. Három nap előtt a leány azt mondta a fiúnak, hogy most már az egész ház beszél róluk és őt annyira heccelik, hogy többé nem találkozhatnak.

— Különbösen nincsen értelme a találkozásoknak — szölte a leány. — Ön ugy sem vehet engem sohasem feleségül, de én nem is akarom elcsavarni a fejét . . .

A fiu zokogva borult a leány vállára és csak annyit mondott neki, ne hagyja el, mert

nem tud nélküle élni. A leány izgatottan futott el, mert attól félt, hogy hosszadalmas együttlétük feltűnik. A szerelmes kis gyakornok naponként többször kifutott a hátulsó lépcsőre és várta a leányt, de hasztalan. A szőke nevelőnő megtartotta szavát és nem mutatkozott többé.

A gyakornok roppant izgatottság között töltött három napot. Éjjeleken nem aludt, hanem fel-alá járkált szobájában és leveleket fogalmazott. Tegnap már annyira elvesztette a türelmét, hogy többször üzent a leánynak, aki alkonyattájban csakugyan megjelent a lépcsőkön. Csak néhány szót mondott a fiúnak:

— Én is szeretem magát, de azért ne találkozzunk, mert csak rossz vége lehet az ilyen dolognak.

A leány ismét elfutott. A kis gyakornok szíve elfacsarodott. Bement a patika laboratóriumába és ott megmérgezte magát. Mikor Wertheim gyógyszerész, a gyógytár vezetője észrevette a drámát, a szerelmes kis gyakornok már szörnyen kidagadt szemekkel, vonagló szájjal eszméletlenül feküdt a pamlagon. Azonnal telefonáltak orvosokért. Boros József dr. kórházi igazgató főorvos és Klein Mór dr. kórodai orvos jelentek meg a patikában és ápolás alá vették a kollégájuk fiát, akit sikerül megmenteni az életnek.

A fiut különben szanatóriumba viszik. Ott majd felejteni fog, majd kigyógyítják a nagy szerelemből . . . A szerelmes nevelőnő pedig a második emeletről le akarta magát vetni, de tetteben megakadályozták és most vigyáznak rá.

A vámtarifát elfogadták. Kossuth a kiegyezésről.

A vámszövetség vége.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 21.

A képviselőház közigazgatási bizottsága ma délután 5 órakor Batthyány Tiva dar gróf elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a kormány részéről Kossuth Ferenc, Darányi Ignác, Szterényi József és Popovics Sándor voltak jelen.

Az elnök üdvözlő beszéde után Kossuth Ferenc állott föl szólásra és a kormány nevében a következő nyilatkozatot tette:

— A kormány azért határozta el, hogy az autonóm vámtarifa a bizottságban letárgyalassék és törvényerőre emeltessék, mert olyan hosszú időre terjedtek már a kiegyezési tárgyalások Ausztriával anélkül, hogy eredményre vezettek volna, hogy az országot nem hagyhatjuk továbbra is abban a bizonytalanságban, hogy külállamokkal kötött szerződéseink ne legyenek s hogy ennek folytán az ország viszonyai a külállamokkal törvénnyel ne szabályoztassanak és a minden más szerződés alapját képező magyar vámtarifa ne legyen törvénybe iktatva. Az osztrák kormányval legutóbb létrejött meg egyezés folytán azonban e hó 28-án a két kormány között a kiegyezési tárgyalások újból fölvetetnek és megszakitás nélkül folytattnak. Szándékunk, hogy a husvéti ünnepekig a tárgyalások befejeztessenek és a meg egyezés létrejöttön, vagy pedig ennek lehetetlensége megállapítottassék.

Minthogy a vámtarifa azon összefüggésnél fogva, amelyben a kiegyezési tárgyalásokkal áll, változtatásokat igényelhet, ennél fogva tekintve azt, hogy a most már megállapított határidőn belül meg kell történnie a döntésnek az egyik vagy a másik irányban, ennél fogva az autonóm vámtarifát általánosságban letár-

gyalhatjuk ugyan, de a részletekre nézve csak az említett határidő lejártá után állapodhatunk meg. Ekkor azonban meg kell tennünk azonnal, hogy megállapítsuk a részleteket olyan alakban, amilyenben az a kiegyezés létrejöttéhez vagy létre nem jöttéhez képest szükséges lesz. A magyar vámtarifa akkor haladéktalanul törvénybe lenne iktatandó.

Kossuth beszéde után Laehne Hugó bizottsági előadó részletesen ismerteti a javaslatot.

Az első főszóaló Zichy Vladimir gróf volt, aki kijelentette, hogy sem ő, sem a függetlenségi párt nem megy belé abba, hogy az 1917. éven túl köttessék meg a kiegyezés. Az osztrák kormány viselkedése határozottan perfid. Most taktikából azt hangoztatja, hogy elválnak tőlünk. (Fölkiáltások: Adná az Isten!) holott ezzel csak pressziót akarnak ránk gyakorolni!

Kossuth Ferenc szükségesnek tartja, hogy Zichy főszóalására a kormány nevében nyilatkozatot tegyen. A mai állapot, amely a benyújtott törvényjavaslatban van kifejezve, semmi esetre sem tarthat a külállamokkal törvényellenesen bár, de tényleg megkötött szerződés időtartamán túl, vagyis 1915. illetőleg 1917-en túl. Abba a kormány semmi esetre sem megy bele, hogy ez az állapot hosszabb szerződéssel 1917-en túl terjesztessék ki.

Földes Béla, Bernáth Zoltán, Tutsek Sándor, Szilassy Zoltán, Szabó Kálmán, Emödy József, Nagy Ferenc és Darányi Ignác főszóalásai után a bizottság a javaslatot általánosságban elfogadta.

A bizottság ezután még megválasztotta a bécs-pozsonyi villamosvasut előadója Földes Bélát. Végül megkérték a kormányt, hogy a magyar autonóm vámtarifa tételei és a külállamokkal kötött szerződések tételei közötti különbségeket nyomassa ki és osztassa szét.

TANÜGY.

(=) Aradi tanító-konferencia. Az Aradvidéki Tanítóegyesület aradi fiókbizottsága ma tartotta tavaszi ülését Marinkovits Péter elnöklete alatt. Az ülésen Tabakovits Mariska igazgatótanítónő fölolvastatta a virágápolásról értekezést. Az előadáshoz többen hozzászóltak. Nagy Károly tanítóképezde tanár az új tanterv által előírt rajzitanítási módszert mutatta be. Majd Auszterveil László dr. az alkoholizmusról tartott érdekes előadást, melynek kapcsán élénk vita fejlődött ki. Végül az új tisztikart alakították meg. Elnök lett Marinkovits Péter, alelnök Tabakovits Mariska, jegyző Szarka László, pénztáros Kresz Károly, ellenőr Paredn János, könyvtáros Kádár Jenő.

Tragédia a mulatóban.

A szép Mici körül.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 21.

A szerelemnek ismét áldozata van. Egy fiatalember vetette el az életét, mert szíve hölgye — egy orfeuménekesnő — nem viszonzta a szerelmes ifju vonzalmát. A szerelmi tragédiáról fővárosi tudósítónk az alábbiakat jelentet:

Egy Király-utcai ismert mulatónak egy idő óta állandó vendége volt Widder József kereskedősegéd. A fiatalember estétől hajnalig ott mulatgatott és csak úgy szórta a pénzt. Mind ezt egy asszonyért tette. Widder József ugyanis szerelmes volt a mulatóbeli artistatársulat egyik tagjába, Ormai Micibe. A virágcsokrok és egyéb kedveskedések azonban, melyekkel az orfeuménekesnőt a szerelmes szeladon elárasztotta, hiábavalóknak bizonyultak. A szép Mici nem fogadta el az udvarlást, mert hü akart maradni az urához, Grünau Poldi komikushoz.

Az énekesnő a legerélyesebben utasította.

el a tolokodó ifjút, aki azonban nem tágitott és éjjelről-éjjelre megjelent a kávéházban. Vasárnap éjszaka ismét ott volt a mulatóban, ahol az énekesnő oldala mellől nem akart tágitani és még a szeparéba is bement, ahol Ormai Mici férje, Grünau Poldi komikus több artista társaságában mulatott. A tolokodó embert kiutasították, mire ez revolvert vett elő. Erre aztán a társaság türelme végleg elfogyott. Widdertől elvették a revolvert, alaposan elverték és kidobták. Widder az utcáról kiáltotta vissza:

— Még eljövök! Akkor leszámolunk!

Az éjjel előadás után újra elment a kávéházba. Előzőleg a Spiegel-féle Erdélyi borozóban volt, ahol alaposan leitta magát. A mulatóban még vendégek voltak s az ajtónálló nem engedte be az ittas embert. Widder a két üvegajtó között megállt és bekiáltott a kávéházba:

— Isten veled, édes Mici!

Azután elővette revolverét és főbe lőtte magát. A szerelmes ifju azonnal meghalt.

Widdert a rendőrség még halálában is gyanusnak tartja, mert az utóbbi időben sorra járta az éjjeli mulatóhelyeket és igen sok pénzt vert el. A rendőrség azt hiszi, hogy a dorbézoláshoz szükséges pénzeket sikkasztás útján szerezte. A rendőrség most azt nyomozza, hogy Widder honnan szerezte a pénzt.

A törvénytelen gyermek.

Az anya büne.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Közel két évtizede, hogy L.-né W. Janka özvegyre jutott. Az asszonyka fiatal és szép volt, akadt hát vigasztalója, de utóbb mégis szomorura fordult a sora. Az udvarlója, mikor a viszony következményei mutatkozni kezdtek, elhagyta s a szép özvegy magára maradt. Még a familiája elől is el kellett bujdosnia. A szegyen elől L.-né Bécsbe menekült és ott szülte meg gyermekét, egy kis leányt. Mivel pedig az idegenben is restelte, hogy törvénytelen gyermeknek adott életet, úgy segített magán, hogy a kis leányt az írásai segítségével mint „törvényes“-t anyakönyvezette. Ez tizenhárom év előtt történt s mert az anya felmutathatta az annak idején kötött házassága írásait, simán ment a dolog.

Igy elrendezve mindent, W. Janka a kis porontyot dajkaságba adta Dürr Máriához, aztán hazajött Budapestre Nemsokára egy kis baj támadt. Az anya nem fizetett, mire Dürr Mária kerestette L.-né W. Jankát, akiről hallotta, hogy hirtelen Budapestre költözött. Itt persze meg is találták, de az anya hallani sem akart gyermekéről.

— Soha nem is voltam Bécsben, mondotta a kihallgatásakor.

— Hisz maga volt az anyakönyvvezetónél.

— Nem én.

— Fölmutatta volt a házasságlevelét is.

— Más tehettem, mert én még 1894-ben elvesztettem az írásaimat; valaki megtalálhatta s visszaélt vele.

A kis poronty, akinek most már anyja se volt, igazán a „senki gyermeke“ lett s Bécsben a lelenházba tették. Körülbelül 12 év előtt történt ez. Tavaly kitudódott, hogy az immár felserdült leánykának mégis L.-né W. Janka az anyja, akit erre vád alá helyeztek *családi állás ellen való büntetett* címen. Ma vonta feleletre a törvényszék Sárkány Lajos dr. bíró elnöklése mellett. A vádlottnő sirva mondotta el szerencsétlen szerelme s az ebből származott gyermeke történetét.

Elnök: Hogy tudja a saját gyermekét megtagadni?

— A családom miatt tettem.

— Még esküt is tett rá, hogy nem maga szülte.

— A törvényes házasságomból is volt egy

leányom, aki ekkorra már felnőtt, ez előtt is szégyeltem magamat.

A bizonyítás végével Hodászy Antal dr. kir. ügyész kijelentette, hogy a hamis eskü miatt, mert ez a büne elévült már, nem emel vádat. De kérnie kell W. Janka megbüntetését a családi állás ellen elkövetett büncselekménye miatt. Am itt is maga kéri, hogy a bíróság kegyelmes legyen, mert a vádlottnő bizonyos erkölcsi kényszer hatása alatt cselekedett.

A törvényszék, alkalmazva az enyhítő 92. §-t, az esetet vétségnek minősítette s ez alapon W. Jankát 14 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

SPORT.

+ **A Turista-egyesület tervei.** Az aradi Turista-egyesület választmánya ma este az egyesület helyiségében Schmidt János dr. igazgató elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a következőket vette föl a rendes tagok közé: Benkő Béla, Banciu Demeter, Farkas Győző, Fodor Károly, Heitz Nándor dr., Horóczy Artur, Jakabffy Miklós, Kapy Béla, Kovács Vince, Kiss Lajos, Papp Miklós dr., Riemer Adolf, Reinhardt Tivadar, Szántó Gyula, Rottár Géza, Schmidt Sándor, Schöner Ferenc, Szondy György, Tóth Lajos, Tóth Frigyesné, Tóth Ferencné, Vass István dr., Weiner Károly.

A kirándulási program tervezetét a következőkben állapították meg:

Nádas-iparvasút, Világos-feredőforrás, Gurahonc—Zimbró, Soborsin—Kaprióriai—Sziklaszoros-halastavak, Brád—Alváca, Körösbánya—Gainai leányvásár, Borosjenő—Rovinai tó—Apatelek, Gyulafehérvár—Kécskekő—Tarkaszoros Intregáldi szoros-Csákyakő Remetei sziklaszoros—Pilishegyes, Brád—Vulkán—Abrud—Verespatak—Detonáta, Marosolymos—Karácsonyfalu-barlangok, Solymosvár—Jernovai vadászlak, Magastátra és környéke, Othalom—rom—halastó, Bázis—Alduna—Kazánszoros—Adakaleh—Vaskapu—Herkulesfürdő, Jádvolgy-révi—Zichycepőkőbarlang, Hódos-Bodrog, Menyháza, Mezőhegyes, Temesvár—Vojtek—Resica—Anina—Oravica—Marilavölgy, Fogarasi havasok, Vizakna, Kalinanesti román fürdő—Verestorny szoros. Utazás a Balatonon és a tóparti fürdők, Erdély.

A kirándulások időpontját és a vezetők neveit a kézi könyv tünteti majd fel.

Az új дума.

Az ellenzék többségben. — Az udvarretteg. — Zsidóüldözések.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 21.

A dumaválasztások utolsó aktusa most folyik s amennyire következtetni lehet, ez a dumamég olyan engedelmes sem lesz, mint amilyen az előző volt. Oroszország mostani urait a dumaválasztások eddigi eredménye is már rettegéssel tölti el. A választási küzdelemből nagy többséggel került ki a balpárt, amely az autokratizmus ellensége. A választások alatt természetesen napirenden vannak a merényletek. A választásokról az alábbi táviratok szólnak:

Pétervár, február 21. A dumaválasztások eddigi eredménye a kormány köreiben nagy aggodalmat idézett elő, az udvart pedig valószínűleg rémületbe ejti. Carszkoje-Szeloban tegnap rendkívüli tanácskozást tartottak, melyen a kormány összes tagjain kívül a főbb állami és udvari méltóságok is résztvettek.

Pétervár, február 21. A mai választások a jobboldalra nézve valamivel kedvezőbbek. 304 eddig megválasztott dumaképviselő közül 77 a jobboldalhoz tartozik, 42 pedig a nemzeti párt-hoz, amelynek fele szintén a jobboldalhoz számítandó; 182 tartozik a baloldalra és ezenkívül ketten ismeretlen pártállásuk. A kadetpártiak és a többi baloldali csoportok között éles

és feltűnő ellentét van. A kadetpárt mindent el akar követni, hogy a dumát munkaképessé tegye.

Odessa, február 21. A dumaképviselő választásoknál a kadetpárt jelöltjét, egy Bergames nevű zsidó vallású polgárt választottak képviselővé 44 szavazattal Maliatovics szocialista ellenében, aki 33 szavazatot kapott.

Pétervár, február 21. Este 10 óráig 56 kormányzóságból és 15 saját képvisellel bíró városból érkezett választási eredmény. A képviselők közül 36 monarchista, 27 mérsékelt, ezek közül 17 oktobrista és 168 balpárti. Ezek között 47 kadet, 31 szociáldemokrata és 53 nacionalista.

Odessa, február 21. A főkormányzó rendeletet bocsátott ki, amely szerint a polgárok ellen irányuló támadásokat legnagyobb részben fiatal emberek követik el, kik alig töltötték be 20-ik évüket és akik elfogatásukkor azt vallják, hogy az orosz férfiak egyesületének tagjai. 18 ily lefogatott egyént börtönbüntetésre, hármat kiutasításra ítélték. A főkormányzó közli egyúttal az orosz férfiak szövetségével, hogy hasonló esetek ismétlődése esetén az egyesületek ellen szigorú intézkedéseket fog életbeléptetni. Két matróz ma este megölte Solotaroff hajóskapitányt, amiért sztrájkoló társait elfogatta.

Szbasztopol, február 21. A város központjában ma egy rendőrtisztviselő ellen bombamerényletet követtek el, amelynek következtében az súlyosan, valamint több járókelő könnyebben megsebesült. A tettes elmenekült.

Pétervár, február 21. Eddig 356 képviselőt választottak, akik közül 63 monarchista, 249 ellenzéki és 44 nacionalista.

Pétervár, február 21. A kaukázus vidékéről érkező táviratok jelentik, hogy a zsidóüldözések ismét napirenden vannak s számos városban, mint pl. Baku-ban és Batum-ban oly hevességgel dunnak, mint a minőt még sohasem tapasztaltak. Részletek még hiányoznak. A zsidók között nagy az izgatottság egész Oroszországban, mivel a kormány kezét látják az üldözésekben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A színésznő ruhája. Budapest-ről jelentik: Szécsi Magda, a Királysínház volt tagja, egy utcai toalettet rendelt a Herczeg és Garai cégnél. Az árát 110 koronában alkudta ki s azt a szállításkor kellett volna megfizetnie. De sem akkor, sem később nem igen akarta azt megcselekedni, hiába küldtek hozzá s hiába ment maga a cég egyik tagja, Garai Dezső. Természetesen, nem egész bizonyos, hogy ezek voltak az előzmények, ellenben az utóbb történetek hitelesen megállapított tények. Történt pedig az, hogy Garai egy alkalommal elment Szécsi Magdához. Éppen a Gyár-utca 4. sz. alatti lakása előtt találta a kisasszonyt. De épp elmenőben volt, konflison ült. Konflisba vetette hát magát a kereskedő is. Amaz elindult, Garai utána és torkaszakadtából kiáltozta:

— Fogják meg, szökni akar!

Az ügétőverseny a Lövház-utcáig tartott, ahol Garai utolérte a szép „szökevényt“ és se szó, se beszéd, itt odaugrott a kocsijához s egy abban volt, 320 korona értékű prémkabátot ragadott magához.

— Vagy fizet, vagy nincs kabát!

Szécsi Magda, elkerülendő a további botrányt, elővette a pénztárcáját s kifizette a száztiz koronát. Másnap azonban feljelentést tett *zsarolás* miatt. A törvényszék ma Garai Dezsőre három havi fogházat mért. Az elítélt felebezést jelentett be.

NAPIREND.

Február 22. Péntek. Róm. kath. naptár: Jézus sz. — Protestáns naptár: Didim. — Görög-keleti naptár (február 9) Nicefor vértanú. — A nap két 6 óra 58 perckor, — nyugszik 5 óra 31 perckor.

A Fehér Ke eszt-egyesület ingyenes orvosi rendelő-létezte (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3—4. Dr. Fodor Odón délelőtt 8—9. Dr. Hermann J. Károly kedden és pénteken délelőtt 12—1 óráig.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, szeles, sok helyütt csapadék, később hűvösebb.

Február 23. Az aradi kaszinó egyetemes táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A világosi ifjuság purim-estéje (Mátyás király szálloda)

Február 24. Az arad csornádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az aradi önkéntes tűzoltókar közgyűlése délelőtt 10 órakor (Tűzoltó lakotya.) — Az aradi iparosok első betegsegélyző- és temetkezési egyetemes közgyűlése délután 3 órakor. — Az aradi kereskedők takaré- és hitelszövetkezetének közgyűlése délelőtt 11 órakor. — A Victoria takaré- és hitelintézet mint részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Vas Sándor hangverseny délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — A paulisi olvasókör hangversenyyel és műkedvelői előadással egybekötött táncestéje este 8 órakor (Nagyvendéglő).

Március 2. Az aradi turista-egyesület tréfás estéje (Iparosház.) — Az aradi waggonyári daloskör hangversenyyel egybekötött táncestéje (Központi Szálló.)

Március 3. Az aradi Lloyd-társulat estéje (Központi Szálló)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Gazdasági szakelőadás. Cselkó Árpád magyarvári gazdasági akadémiai tanár, az Arad-vármegyei Gazdasági Egyesület meghívására folytatán folyó hó 23-án, szombaton délelőtt fél 10 től kezdődőleg a vármegyei háza nagytermében, az állatok takarmányozásának elméleti részéből gazdasági szakelőadást tart. Az előadás iránt a gazdaközönség részéről igen élénk érdeklődés mutatkozik.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 21.

Kínálat és vételkészség jó Elkel 40,000 métermázas 5 fillérrel magasabb áron. Amerikai $\frac{1}{8}$ magasabb. Az árak 50 kilonként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.55—7.56	7.54—7.55
Buza októberre	7.91—7.92	7.91—7.92
Rozs áprilisra	6.85—6.86	6.84—6.85
Zab áprilisra	7.50—7.51	7.48—7.49
Uj tengeri	5.21—5.22	5.22—5.23

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	684 —
Magyar hitelrészvény	837.50
Leszámlolóbank részvény	532.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	185 —
Rima-Muranyi vasúti részvény	572.75
Városi villamosvasúti részvény	332.50
Orosz járadék	84.90

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 21 —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közep páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 135—136 fillérig; fiatal közep páronként 250—320 kilogrammig terjedő sulyban 135—136 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 135—136 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közep páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Sertéslétszám: Február hó 18. napján volt készlet 16,714 darab, február hó 19. napján főlhajtott 453 darab, február hó 19. napján elszállított 137 darab, február 20. napjára maradt készletben 17,030 darab. A hízott sertésüzlet irányzata: Keliemes.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. J. (Alváca.) Rendetlen felekezeti viszonyok között él, — szegény.

F. R. (Drauc.) Szabad eladni, de egyes vidékeken csak olyanoknak adhatnak el fegyvereket, a kiknek fegyvertartási vagy vadászati engedélyük van. Ugy tudjuk, az önköri vidéke is e korlátozás alá esik.

J. R. tudósító. Felülfizetéseket csak díjazás mellett közlünk; a kiadóhivatallal tessék elintézni.

IDEGENEK ARADON.

— Február 21

Fehér Kereszt szálloda. Csillag Fülöp mérnök Miskolc. — Siklós Béla mérnök Budapest. — Küler Ferenc főhadnagy Nagyvárad. — Dr. Jankovics Ottó ügyvéd Nagyvárad. — Dr. Bartha Ignác ügyvéd Budapest. — Braun Fülöp kereskedő Kisjenő. — Dr. Fernbach Pál ügyvéd Biléd. — Sándor Péter birtokos Nagyszében. — Viola István és neje Nagyvárad. — Sternthal Salamon birtokos Temesvár. — Bozics Lajos kereskedő Nagylak. — Dr. Mubáry Lajos és neje Budapest. — Freund Lipót kereskedő Temesvár. — Eisler Sándor tanár Budapest. — Lányi Gusztáv tanár Piski. — Borlós Miklós gépész Lugos. — Fehér Dezső kereskedő Békéscsaba. — Halász Ferenc utazó Temesvár. — Grünstein Jakab utazó Szeged. — Weisz Károly mérnök Szolnok. — Bernáth Gábor mérnök Szolnok. — Dr. Kun László kanonok Szolnok. — Abrahám László mérnök Szolnok. — Kell Ignác utazó Budapest. — Heinrich N. utazó Budapest. — Baruch Mór utazó Budapest. — Földiák Armin utazó Budapest. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Neumann Simon utazó Budapest. — Breiter Lajos utazó Budapest. — Gold Mór utazó Budapest. — Komlós Adolf utazó Budapest. — Sorcsich Béla ezredes Lugos. — Krausz Dávid kereskedő Budapest. — Rozenthal Arthur utazó Budapest. — Wallner Endre ellenőr Orosháza. — Kis Vilmos jegyző Kevermes.

Központi szálloda. Dr. Jakabffy Ernő ügyvéd Temeskubin. — Breuer Mihály mérnök Temeskubin. — Wehli Károly kir. főgyógyász Pancsova. — Dr. Millos Aurél ügyvéd Nagybecskerek. — Török Béla főszolgabíró Temeskubin. — Löwy Jenő fakereskedő Szeged. — Kovács Béla birtokos Somoskés. — Dr. Mangold Samu ügyvéd Nagybecskerek. — Guttman József építész Nagyvárad. — Reich Henrik kereskedő Bécs. — Kazán Vince kereskedő Budapest. — Dr. Szerényi Aurél ügyvéd Lugos. — Kolte Frigyes birtokos Kőrösbánya. — Nagy Imre birtokos Szeged. — Ungár Lajos utazó Budapest. — Münz Lajos kereskedő Pécs. — Huszár Manó kereskedő Budapest. — Balogh Antal kereskedő Budapest.

Nemzeti Színház.

A) bérlet. A) bérlet
Pénteken, 1907. évi február hó 22-én:

A harang.

Legenda 3 felvonásban. Irta: Pásztor Árpád. A zeneszámokat szerzezték: Butykay Akos és Kacsóh Pongrác.

SZEMÉLYEK:

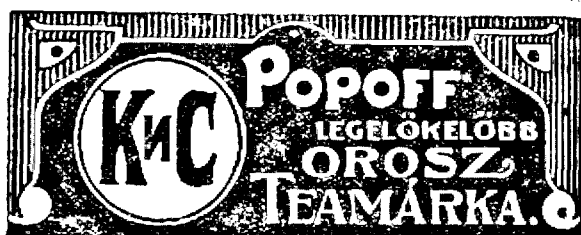
Benedek	Hunyadi J.	A felesége	Kőrössi Juci.
Zsófia	Routai B.	A jegyző	Szathmári A.
Peter	Faludi K.	Egy paraszt	Kulcsár L.
Sári	Zalai Margit.	Schwarz Samu	Borbély S.
A bíró	Várnai Jenő.	Egy kisleány	Benkő Gizé.
A földesúr	Delli Lajos.	Egy kislány	Benkő Józsi.

Közdete este 7 óra fél órakor.

NYILTTER.*

157

Ügyeljünk az eredeti orosz vamszallagra és az eredeti csomagolásra, melyen a védjegy K. & C. látható.

Kapható: Volték és Weiss-nál. 3764

Krausz Paulin

*könyv- és papirkereskedése

Atzél Péter-u. (Színház-épület)

Van szerencsém a t. olvasó közönséggel tudatni, miszerint 100.000 kötetes

kölesönkönyvtáramba

a következő **ujdonságok** érkeztek:

Andrejew: Köd. Boothby: Doctor Nikola. Coulevain: A diadalmas Éva. Connan Doyle összes munkái. Crocker: Barington Diana; Balmaine kisasszony multja; Más bűne miatt; Jasra gyöngyök. Hardy: Egy delejes álmom. Timár Szaniszló: Az öröm vallása. Heltai Jenő: A száműzöttek. Herczeg Ferenc: Bizancz; A honszerzők; Lélekrablás. Lux Terka: Lenczi naplója. Mikszáth: A vén gazember; Akly Miklós: Mikor a mécses már csak pislog. Pementon: A szépség doktora; Kastély a tenger fenekén. Rider Haggard: Beatrice; Lisbeth. Samarrow: A cigány. Szomaházy: Két cigaretta között; Mese az írógépről; A méltóságos asszony. Stratz: Szegény Tea. Tury Zoltán: Sötétség. Zöldy Márton: A nádasok királya; Egy primadonna házassága. Ritook Emma: Egyenes uton egyedül. Green: Tetemre hívás; Gyarmathyné: Onkénytes mártírok. Tormay: Apródszerem. Wildenbruch: Szemiramis stb. stb.

A serdülő ifjuság részére. Hetényi: Egy magyar diák kalandjai Aziában. Kürthyné: A Kovács leányok. Gál Mózes: Virág Palkó. Macé János: Egy falat kenyér története. Tóth Sándor: Szöcske kisasszony. Roden: A kis makrancos mátkasága. Abonyi: A havasok ura Daudet: Tarasconi Tartarin rendkívüli kalandjai. Varga Lajosné: Leányok könyve. Hermann Ottóné: Eresz alatt. Krudy: Hazánk tükre. Radó Vilmos: Ujváry Miklós, a magyar Robinsohn. Gausz: A burok földjén. Bródy: Az egri diákok. Rudyard Kipling: Történetek az őserdőből. Hock János: Rákóczy Ferencé. Twain Mark: Tamás urfi csinjei. Goulding: A froridai Kaland-hősök. Barfus: Az elefántok földjén. Donászy: Miklós vitéz. Vida: Nippon hősei. Garády: Vadászkalandok. Dávid Margit: Huncut Böske kalandjai stb. stb.

Németben: Berkow: Schuldlos geopfert. Ebner-Eschenbach: Miterlebtes. Duncker: Gross-Stadt. Graham: Briefe eines Dollarkönigs an seinen Sohn. Herzog: Das goldene Zeitalter. Kahlenberg: Eva Sehring. Key Ellen: Die Wenigen und die Vielen. Das Jahrhundert des Kindes. Kipling: Soldatenges-chichten. Klinikowström: Verlorene Liebesmüh. Karl May: Old Surehand, die Königin der Wüste. Omp-teda: Leidenschaften; Die Sünde; Aus grossen Höhen. Schlicht: Erstklassige Menschen; Pensionopolis; Viel umworben. Vely: Lore. Voss: Römisches Fieber. Wilde Oscar: De profundis Wilbrant: Hermann Ifinger. Zobeltitz: Besieg-ter Stein; Ein bedeutender Mann. Wolzogen: Ecce Ego, Erst komme ich! Zapp: Offiziers-töchter. Ein Lieutenant a. D. Meyer-Förster: Heidenstamm. Schulze-Smith: Weltkind. Ganghofer: Das Schweigen im Walde. Heiberg: Schuldlos belastet. Heyse Paul. Novellen vom Gardasee. stb. stb. Ezeken kívül több francia és angol ujdonság!

Havi bérlet 1 korona; vagy köte-tenként 8 fillér.

Kiváló tisztelettel

555

Krausz Paulin.

**Azonnali belépésre
alkalmazást nyer**

alanti cégnél 2 jó modoru szorgalmas vas- és fűszerkereskedő

segéd.

Csakis oly segéd urak pályázhatnak, kik már nagyobb cégeknél tapasztalatot szereztek és a román nyelvet is bírják. Ajánlatokat címemre lérék.

Steiner Ferenc

nagykereskedő 621

DÉVA.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a törvényesen védett

„TRIAS”

mely 2-3 nap alatt felelőség mellett a legelhanyagoltabb húgyvesztést megszünteti. Ara: férfiaknak K 1.80, nőknek K 2.50.

Köszvény, Csusz, Rheuma, fő- és fogfájás ellen a

PAPP-féle

„MENTHOLIN”

biztos hatása gyógyszer.

Egy próba elegendő!

Ara 1 korona.

Főntieket titoktartás mellett küldi:

PAPP L.

gyógyszertára Tiszaszentimrén.

Főraktár Aradon: 3082

Földes Kelemen gyógytárában.

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

file (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

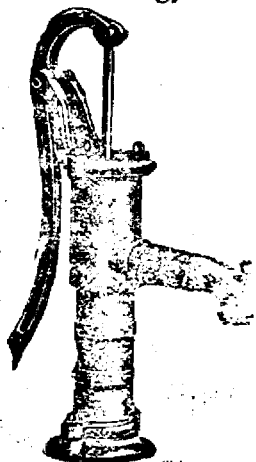
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyár áron.

A szivattyú hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyú nem romlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csövek és a legjobb minőségű beü

gummirozzott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő- és szivattyú készítő. 290

Arad, Rákóczi-utca 27. sz

Nincs drágaság!

Elég bajuk van a háziasszonyoknak az általános drágaságokkal, nem akarunk tehát nekik mi is kellemetlenséget okozni.

Tudatjuk ennek folytán, hogy bár a beszerzéseknél nekünk magasabb árakat kellett fizetnünk, — az előbbi évekhez képest — mi mindezáltal

TEA és RUM

árainkat, de különösen, általánosan ismert és eddig nyújtott minőségeinket változatlanul fenntartjuk.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése 341

ARADON.

Elbitangolt folyó hó 19-én Arad-Szent-Márton község tulajdonát képező 1 darab 2 éves

tenyésztő-bika.

Feltalálása esetén távirati értesítést kérünk.

(Sürgöny-állomás: Arad-Mácsa.)

Feltartóztatója és gondozója jutalomban részesül.

Arad-Szent-Márton, 1907. évi február hó 21-én.

Az előjáróság.

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely szívtalan, ártalmatlan s rögtön segít.

A Földes-féle MARGIT-CHEME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szepők, májtoitok, bőrratkák, pattanások, kiftések s mindennemű bőrbaaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tévely elhasználása után erről mindenké meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógytárában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Irodai Gyakornok

kerestetik. Ajánlatokat „Gyakornok” jellegével a kiadóhivatal továbbítja. 629

Lakás kiadó!

Magányos házban 4 szép szoba, parkos udvarral május hóra kiadó. Évi lakbér 250 frt. Továbbá egy 3 szobás lakás azonnal kiadó. Évi lakbér 160 frt vízhasználattal. Bővebbet: Halász-utca 27. sz. 623

Üzletnek vagy műhelynek

alkalmas sarok utcai helyiség lakással együtt kiadó. — Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám.

Tiszta vérű fekete angol kan

sértés fedezésre található Draskovics Ferencnél külváros Választó-utca 1. Ugyanott angol malacok is kaphatók. 622

Újyes lapk hordó pár felvétetik

a kiadóhivatalban.

Cotillionok

nagy választékban, olcsó áron kaphatók Ingusz I. 6. Fl., könyv- és papirkereskedésében Arad. Városi és megyei telefon 517 szám.

Egy billiard asztal,

köréglő-lámpák, szekrények, asztalok és egyéb butordarabok jutányosan eladó. Bővebbet Teleki-utca 15. szám alatt, a gondnoknál

MOST JELENT MEG!

„Rónák Titka”

Az alföldi betyár világ rejtelméről.

írta:

Somogyi János.

Kapható a könyvkereskedésekben és a kiadó „Országos Ellenőr” könyvkiadóhivatalában Kecskeméten.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, duggyökérzetű, bor és csemegefajta

fásoltványokat

bármily mennyiségben szállít:

Hámory Gazdaság szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál Deák Ferenc utca 3. sz. a. 303

Telefon 229.

Telefon 229.

Lucfenyő

(Picea excelsa)

március 1-től, április végéig és az őszi ültetési időszakban a

Kisjenői főhercegi uradalom kertészeténél

(posta és vasutállomás helyben.)

Bármely mennyiségben kapható, 1—5 méter magaságig, darabja 1—5 korona, 100 darab megrendelése esetén 80—400 korona, csomagolás és vasutra szállítás ingyen. 593

Weszely Pál és Pfeiffer Sándor

vizsgázott kőműves és ácsmesterek, építési vállalkozók.

Cégtulajdonos: Weszely Pál, Aradon.

Építési iroda: Török Gábor-utca 2. szám.

Lakás: Gróf Leibinger Károly-utca 11. szám. (Saját ház.)

Elfozadunk az építés terén előforduló minden néven nevezendő építési szakmába vágó

munkálatok teljesítését

ugy helyben, mint vidéken. Teljesen új építkezéseket a legegyszerűbbtől a legdíszebb kivitelig, valamint külön külön ugy csak ác, vagy csak kőműves munkákat is Ocska épületek jókarban tartását évi általános díjazásért.

Terveket és költségvetéseket kívánatra készsággel a legrovidebb idő alatt készítünk.

Szíves partfogást kérve, jegyzünk

417

tisztelettel WESZELY PÁL.

Kiadó lakások!

A Vörösmarty-utca 3. számú házban, a színházzal szemben, II. emeleti

utcai lakások

május hó 1-től,

illetve azonnal kiadók

Ugyanott a II. emeleten

egy kisebb udvari lakás

azonnal kiadó.

Bővebbet a gondnoknál, a házban 6. ajtó szám. 496

Hajdu tea

meleg és tüdőbetegnek számtalan esetben kipróbált szer.

Legjobb sikerrel használható köhögés, hurut, rekedtség, szárazhurut, elnyálkásodás, minden mellbaj, a légső, a tüdő, a gége hurutos megbetegedései, légzési nehézségek, szájköveltség, asthma stb. ellen.

Ára 50 máter.

Kapható Aradon,

Földes Kelemen

gyógyszerésznél. 288

Eladó Pankotán!

Egy 3500 tőkéjű szép fekvésű 650

szőlő

egy méter a távolsága, tehermentes, betegség miatt

szabad kézből eladó.

Komoly vevők leveleket küldjék:

Kalkó Károlyné,

Diécs p. Almás Alcsill.

Amerikai

önműködő ablakredőket gyárilag készít

ZIMMERMANN és EISELE

Aradon, Weltzer János-utca sarkán, a „Zöld papagály”-hoz. Telefon 275. szám.

Grammofonok!

János vitéz, Gül-Baba és a világ legnagyobb művészeinek előadásait otthon élvezheti! Csekély havi részletekben kapható

ZIMMERMANN és EISELE

Telefon 275. szám.